

EXPORTWAARDE NEDERLANDSE POPULAIRE MUZIEK

2022

buma·cultuur

Onderzoeksrapport

In opdracht van **Buma Cultuur**

uitgevoerd door:
Perfect & More bv
Postbus 2100
1200 CC Hilversum

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

2022

Datum: Januari 2023

Onderzoeker: Sieb Kroeske
Aantal pagina's: 47 (incl. bijlagen)
Opdrachtgever: Buma Cultuur

Projectnaam: **Exportwaarde Nederlandse populaire muziek**

© 2023 Perfect & More bv in opdracht van Buma Cultuur.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder uitdrukkelijke toestemming van Buma Cultuur. Het ter inzage geven van dit rapport aan direct belanghebbenden is toegestaan.

No part of this document may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of Buma Cultuur.

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

INHOUDSOPGAVE:

Samenvatting	4
1. OPDRACHT	
1.1 Aanleiding	9
1.2 De opdrachtgever	9
1.3 Opdrachtformulering en onderzoeksdoelen	9
1.4 Kadering	10
1.5 De opdrachtnemer	11
1.6 Methodologie	12
2. ONDERZOEK	
2.1 Exportwaarde van de Nederlandse populaire muziek	14
2.1.1 De meeste optredens	16
2.1.2 DJ Mag Top 100	18
2.1.3 De Nederlandse populair klassieke export	19
2.1.4 De Nederlandse pop-rock export	19
2.2 Marktwerking	21
2.3 BUMA/Stemra	22
2.3.1 Overzicht buitenlandinkomsten BUMA/Stemra	24
2.3.2 Overzicht buitenlandinkomsten BUMA/Stemra per land	25
3. ONDERZOEKSRESULTAAT EN CONCLUSIES	
3.1 Meetinstrument	27
3.2 Exportwaarde van de Nederlandse populaire muziek + grafieken	29
3.3 Nawoord	33
Literatuur, bronnenlijst	35
BIJLAGEN	
Bijlage 1: Within Temptation w/Evanescence tour 2022 + Special Guest Iron Maiden North America	36
Bijlage 2: De Staat najaarstour Europa 2022 + special guest Biffy Clyro	
Bijlage 3: Epica special guest Sabaton North America tour 2022	
Bijlage 4: DeWolff	
Bijlage 5: Pip Blom US Dates maart 2022	
Bijlage 6: Jungle by Night Summer tour Europe + Spring tour Germany	
Bijlage 7: My Baby UK Autumn tour 2022 + Summer tour 2022	
Bijlage 8: Son Mieux European tour 2022	
Bijlage 9: Reeperbahn 2022 Dutch acts	
Bijlage 10: Anne van Giersbergen European tour sept- nov 2022	

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

SAMENVATTING

De Exportwaarde van de Nederlandse Populaire Muziek over 2022 is met 231% gestegen in vergelijking met 2021. De stijging is veroorzaakt door het weer opengaan van de internationale markt na de Corona pandemie. Over 2021 was nog een daling te zien ten opzichte van 2020, toen de markt instortte.

In 2021 is –op veler verzoek- een inhaalslag gemaakt om met actuelere cijfers te komen van het recente jaar. Doordat we van goed ingeschatte cijfers gebruik kunnen maken van de rechtenorganisaties Buma-Stemra en Sena is dit sinds afgelopen jaar mogelijk geworden. De data van optredens zijn tot en met 31 december 2022 bijgewerkt en verwerkt.

Sinds de start van dit onderzoek in 2004 is de waarde toegenomen van € 31,6 miljoen in 2004 naar ruim € 171 miljoen in 2022. Na een sterk dalende trend in 2020 en 2021 is over 2022 met het opengaan van de meeste markten weer een flinke stijging te zien.

Dit onderzoek is net als voorgaande jaren gebaseerd op drie onderdelen, nl. Rechten, Opnamen en Optredens.

Het aandeel van de dance muziek (optredens, dance labels) is vanaf 2009 in dit onderzoek het belangrijkste onderdeel in waarde. In 2009 was het aandeel 33%, in 2019 was dit bijna 72%.

In 2022 is er sprake van een flinke stijging bij Optredens Dance ten opzichte van 2021. De waarde in euro's was in 2022 ruim € 108 miljoen, terwijl dit in 2019 nog bijna € 154 miljoen was. De uit Nederland afkomstige dancemuziek blijft een groot aandeel van het totaal. In 2022 was dit 87%.

waarde dance	waarde optr 2022
2022	2022
5.290.850	103.626.300
103.626.300	21.660.300
108.917.150	125.286.600
dance maakt 87% uit van het totaal	

In totaal zijn 1.318 artiesten onderzocht in 2022, daarvan waren 818 Nederlandse artiesten op enige wijze actief buiten Nederland.

n.b. het gaat in dit onderzoek altijd om activiteiten buiten Nederland

De waarde die de Nederlandse muziekexport toevoegt aan de Nederlandse economie bedraagt in 2022 naar schatting ruim € 171 miljoen (tabel 1).

Dat is het resultaat van het onderzoek dat Perfect & More bv heeft uitgevoerd naar de exportwaarde van de Nederlandse populaire muziek in 2022. Het gaat om jaarlijks onderzoek sinds 2004 in opdracht van Buma Cultuur.

Op verzoek van de opdrachtgeefster is sinds 2021 een versneld onderzoek uitgevoerd, zodat er actuelere informatie beschikbaar is. Dit betekent dat vanuit de rechtenorganisaties BUMA, Stemra en SENA er schattingen over 2022 zijn aangeleverd. Deze schattingen bevatten werkelijke data van de periode januari 2022 tot en met november 2022 en een schatting over december 2022.

Het bedrag van ruim € 171 miljoen verwijst naar de opbrengsten van de exploitatie van Nederlandse muziek (Nederlands copyright) in het buitenland na aftrek van gemaakte kosten maar inclusief salarissen, winst en belasting.

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

Rechten	2022	%
Buma	24.719.087	14.4%
Stemra	8.374.686	4.9%
Sena	<u>4.992.771</u>	<u>2.9%</u>
Subtotaal	38.086.544	22.2%
Opnamen	2022	
Dance labels	5.290.850	3.1%
Majors	695.500	0.4%
Indies	1.435.400	0.9%
Buit. signings	<u>530.800</u>	<u>0.3%</u>
Subtotaal	7.952.550	4.7%
Optredens	2022	
Dance/EDM	103.626.300	60.5%
Overig	<u>21.660.300</u>	<u>12.6%</u>
Subtotaal	125.286.600	73.1%
Totaal	171.325.694	100%
Plus 231% t.o.v. 2021		
bron: perfect & more bv		

Tabel 1: Overzicht van de waarde in miljoenen € en % door de Nederlandse muziekexport in 2022
(bron: perfect & more bv)

Van de Nederlandse muziekexport is in dit onderzoeksjaar ruim 22% afkomstig uit Rechten (auteursrecht en naburige rechten) (€ 38 miljoen). 4.7% komt uit de exploitatie van Opnamen van Nederlandse artiesten in het buitenland (€ 7.9 miljoen) en ruim 73% van Optredens van Nederlandse artiesten over de grens (€ 125 miljoen).

Het vergelijken van deze percentages en bedragen met vorige jaren geeft een vertekend beeld aangezien het in 2021 om kortere periodes gaat van mogelijkheden voor Optredens, waardoor de andere twee onderdelen relatief veel meer stijgen.

In tabel 2 hieronder is de ontwikkeling te zien van optredens van de afgelopen jaren evenals het aantal registraties. Na periodes van groei tussen 2008 en 2017 en stabilisatie in 2018 en 2019 is de forse daling in 2020 door Covid van 14.444 optredens in 2019 naar 3.316 optredens gedaald in 2020. In 2021 is dit aantal optredens nog iets verder gedaald naar 3.218. Over 2022 is een stijging te zien van ruim 300% naar 9.784 optredens.

Het aantal onderzochte artiesten (registraties) was 1.318 in 2022. Dit aantal is iets minder, omdat veel artiesten (nog) niet hebben opgetreden buiten de Nederlandse grens in 2022.

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

OPTREDENS	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	verschil optredens
1318 registraties in 2022	9.784														plus 304% t.o.v. 2021
1375 registraties in 2021		3.218													min 3% t.o.v. 2020
1369 registraties in 2020			3.316												min 77% t.o.v. 2019
1365 registraties in 2019				14.444											min 0,96 % t.o.v. 2018
1319 registraties in 2018					14.968										min 0,97 % t.o.a. 2017
1277 registraties in 2017						15.480									plus 0,001 % t.o.v. 2016
1226 registraties in 2016							15.457								plus 5% t.o.v. 2015
1172 registraties in 2015								14.689							min 5,1% t.o.v.2014
1140 registraties in 2014									15.484						plus 10,5% t.o.v. 2013
1088 registraties in 2013										14.010					plus 12,5% t.o.v. 2012
957 registraties in 2012											12.444				plus 15% t.o.v. 2011
728 registraties in 2011												10.842			plus 29% t.o.v. 2010
506 registraties in 2010													8.395		plus 55% t.o.v. 2009
373 registraties in 2009														5.533	plus 79% t.o.v. 2008
280 registraties in 2008															

*Tabel 2: Overzicht totaal aantal optredens 2022 in vergelijking met de voorgaande jaren
(bron: perfect & more bv)*

In tabel 3 is de ontwikkeling te zien van de optredens van de bovenste 50 optredens uit het onderzoek, dus de meeste optredens van de afgelopen jaren. In 2020 en 2021 is er geen overzicht gemaakt bij gebrek aan voldoende optredens. Bij de 50 meeste optredens van 2022 is duidelijk zichtbaar dat nog niet over de hele linie de optredens weer op niveau zijn, vooral de populairste artiesten hebben weer flink wat optredens en dat maakt ruim 31,5% uit van het totaal, meer dan gemiddeld (29.5%).

	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Alle optredens totaal	9.784	3.218	3.316	14.444	14.968	15.480	15.457	14.689	15.484	14.010	12.444	10.842	8.395	5.533
Top 50 optredens totaal	3.086	x	x	4.201	4.238	4.335	4.411	4.602	4.985	4.750	3.744	3.149	2.429	1.527
% van het totaal t.o.v. Top 50	31.5%	x	x	29,09%	28,31%	28,00%	28,53%	31,32%	32,19%	33,90%	30%	29,00%	28,90%	27,60%

*Tabel 3: Totaal optredens vergeleken met de top 50 meeste optredens
(bron: perfect & more bv)*

Bijzonderheden Buma/Stemra 2022 buitenland gelden

Voor de goede orde, de Buma/Stemra buitenland cijfers wijken af van hetgeen in het B/S jaarverslag 2022 vermeld. T.b.v. dit exportonderzoek is (net als voorgaande jaren) een correctie op de cijfers toegepast i.v.m. buitenlandse B/S aangeslotenen.

Met een totaal van ruim € 33 miljoen is de 2022 incasso van Buma/Stemra uit het buitenland, voor alleen NL-rechthebbenden flink hoger uitgevallen ten opzichte van het jaar ervoor en wordt – na de covid dip in 2020 en 2021 – de stijgende lijn uit voorgaande jaren weer voortgezet. Buma BTL (performing rights) opbrengsten waren in 2022 38% hoger t.o.v. 2021. Het herstel van de covid impact is hier uiteraard een belangrijke oorzaak van. De 300% groei van live performances in 2022 ten opzichte van 2021 zoals in 2.1.1 (pagina 16) is uitgelicht had een sleutelrol voor deze enorme stijging. Bij de Stemra BTL inkomsten 2022 (mechanicals) heeft er een stijging plaatsgevonden van 16.9%.

De BTL-incasso 2022 heeft in vergelijking met 2021 de volgende bijzonderheden v.w.b. landen en regio's: De landen top 5 is gewijzigd qua posities. UK, heeft de koppositie van Duitsland overgenomen, gevolgd door België, USA en Frankrijk. Dit blijven de belangrijkste landen voor Nederlandse muziek.

Zoals eigenlijk verwacht zien we weer een flink aantal vertrouwde namen terug in de lijsten van Buma/Stemra m.b.t. de meest succesvolle buitenland-exploitatie. Naast onze dance-helden Martin

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

Garrix, Afrojack, Giorgio Tuinfort, DJ Tiësto en Armin van Buuren komen we ook Mr. Probz, André Rieu en Robbie van Leeuwen weer tegen!

We zien nu ook een aantal nieuwe namen in de hoogste regionen qua auteursrechtelijke inkomsten. Zo is daar onder andere Levi de Jong, vanwege zijn bijdrage aan de hit 'Track Star' van de rapper Mooski. En Duncan de Moor en Wouter Hardy dankzij hun grote hit 'Arcade'.

En hoewel geen Nederlander, toch ook een speciale vermelding voor de ons dit jaar helaas ontvallen Vangelis. Hij heeft altijd in de top meegedaan en we zijn enorm trots dat hij bij Buma/Stemra aangesloten is.

Ook het repertoire van Nederlandse rechthebbenden blijft internationaal succesvol! Daar doen o.a. de tracks 'Venus' (Robbie van Leeuwen), 'Waves' (Mr. Probz), 'Animals' (Martin Garrix), 'Little Green Bag' (George Baker Selection), 'Radar Love' (Golden Earring) en 'Titanium' (David Guetta, Afrojack) weer bovenin mee. En daarnaast komen we bovenin de lijsten nu ook de hierboven al benoemde tracks 'Arcade' (Duncan Laurence) en 'Track Star' (Mooski) tegen, die met name in de VS veel zijn gebruikt (radio, streams en downloads). Andere voorbeelden van internationaal succesvol repertoire van Nederlandse hand zijn de werken 'Because You Move Me' (Tinlicker & Helsloot), 'Black Magic' (Jonasu) en 'Wasted Love' (Ofenbach).

En net als vorig jaar zien we dat een aantal andere wat oudere hits heel stabiel in de 'subtop' zijn gebleven. Denk bijvoorbeeld aan 'Boom Boom Boom Boom' (Vengaboys) en de hits van Alice DeeJay ('Better Off Alone' en 'Back In My Life') van eind jaren '90.

Op het gebied van audiovisueel repertoire doen Nederlandse rechthebbenden het ook weer erg goed! Dat betreft niet alleen muziek voor diverse commercials en tunes / jingles, maar ook muziek voor films en series. Naast bekende vormgevingsmuziek zoals voor de TV show 'Who Wants To Be A Millionaire' zijn er ook andere, wellicht minder bekende werken die hoog op de lijst staan omdat ze gebruikt zijn in buitenlandse TV-programma's, zoals bijvoorbeeld de librarymuziek 'We Rise As One' en 'Acoustic Waves'.

Vervolg zie verder pagina 22

Zoals ieder jaar sinds 2004 is in dit onderzoek gekozen voor het meten van de toegevoegde waarde die wordt gerealiseerd met de export van de muziek (rechten, opnamen en optredens). Hiermee wordt de exportwaarde van aan muziekexploitatie gerelateerde bedrijven niet meegerekend. In dit onderzoek gaat het om de direct gerelateerde zaken met betrekking tot de muziek (Nederlands copyright).

Tijdens de jaarlijkse uitvoering van de meting blijkt dat gegevens door partijen met moeite of maar deels worden verstrekt. De informatie van instanties als BUMA, Stemra en SENA zijn wel exact en betrouwbaar. De exportwaarde van opnamen en optredens is minder betrouwbaar. De diverse sociale media, verschillende platforms en websites bieden de kans om elke artiest nauwlettend gade te slaan wat betreft de muzikale activiteiten. Alles valt of staat bij de nauwkeurigheid van die data en daar wil het nog wel eens aan ontbreken. Hierdoor worden vele verschillende bronnen geraadpleegd voor extra checks en controles en maakt dit onderzoek extra arbeidsintensief. Alles bij elkaar geeft het wel een goed beeld van de activiteiten.

Om een betrouwbaarheidsfactor te verkrijgen is een bijna dagelijkse waakzaamheid noodzakelijk bij dit onderzoek. Mede door het al vele jaren volgen van de data sinds 2004 en het opbouwen van relaties met partijen wordt de betrouwbaarheidsfactor jaarlijks nauwkeuriger. Dit alles leidt ertoe dat

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

de genoemde waarden in dit rapport over 2022 van ruim € 171 miljoen het karakter hebben van een goed gefundeerde schatting.

n.b. Vergelijkingen met exportcijfers van andere landen die onderzoek doen naar de exportwaarde van populaire muziek is helaas niet mogelijk, omdat er andere methoden en definities worden gebruikt of omdat er, in de meeste gevallen, in het geheel geen onderzoek naar wordt gedaan. Een vergelijking met andere kunstsectoren of andere exportindustrieën vallen buiten de scope van dit project.

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

1. OPDRACHT

1.1 Aanleiding

In 2006 verschijnt het TNO-rapport *Exportwaarde van Nederlandse populaire muziek over 2004* (publicatie mei 2006 Rutten & Hoogendoorn). Dit onderzoek, i.o.v. Buma Cultuur, krijgt voor 2005 geen vervolg. In 2007 vragen toenmalig onderzoeker Paul Rutten en Buma Cultuur aan Perfect & More bv om het onderzoek te continueren. Perfect & More bv richt in 2007 haar onderzoek naar de exportwaarde van de Nederlandse populaire muziek op 2006 maar doet er tegelijk al het mogelijke aan om alsnog 2005 in kaart te brengen. Vanaf 2008 wordt steeds het voorgaande jaar onderzocht. Sinds 2022 is een inhaalslag gemaakt en kan in januari het onderzoek over het afgelopen jaar worden gepubliceerd met data van Rechten van Buma-Stemra en Sena die een goed gefundeerde waarde weergeven van het net afgeronde jaar. Deze data zijn (nog) niet exact. De data van Optredens en Opnamen zijn up-to-date tot en met 31 december verwerkt. De verschijning van dit onderzoeksrapport over 2022 is tijdens Eurosonic-Noorderslag 2023.

1.2 De opdrachtgever

Buma Cultuur bestaat sinds 1962 en houdt zich bezig met de ondersteuning en promotie van de Nederlandse lichte muziek in binnen- en buitenland. Daartoe wordt ze vooral in staat gesteld door de auteursrechtorganisatie BUMA die in Nederland verantwoordelijk is voor incasso en repartitie van openbare uitvoeringsrechten. Buma Cultuur voert in samenwerking met partners in binnen- en buitenland een groot aantal projecten uit die Nederlandse muziek ten goede komen. Een belangrijke component van de promotieactiviteiten van Buma Cultuur is gericht op het buitenland. Een succesvolle promotie van Nederlandse lichte muziek in het buitenland komt ten goede aan Nederlandse auteurs, uitgevers, uitvoerende artiesten en producenten. De belangrijkste financier is auteursrechtenorganisatie BUMA. BUMA is verantwoordelijk voor de incasso en verdeling van openbare uitvoeringsrechten in Nederland en zorgt, door haar contacten en contracten met buitenlandse zusterorganisaties, dat Nederlandse rechthebbenden de vergoedingen ontvangen van het gebruik van hun werken in het buitenland.

1.3 Opdrachtformulering en onderzoeksdoelen

Probleemstelling:

Om meer zicht te krijgen op de context en uitgangssituatie van de buitenlandse promotieactiviteiten en op de resultaten er van en om haar beleid daarop te kunnen sturen, heeft Buma Cultuur behoefte aan betrouwbare informatie over de exportwaarde van de Nederlandse populaire muziek die periodiek en continue wordt uitgevoerd. Naast financiële waarde (economisch kapitaal) onderkent de Franse socioloog Pierre Bourdieu cultureel kapitaal en sociaal kapitaal waar hij later nog andere vormen van kapitaal aan toevoegt zoals symbolisch en linguïstisch kapitaal. In dit onderzoek beperken we ons tot het economisch kapitaal (Pels, 1992)

De uitgangspunten van Buma Cultuur zijn vooral muziekgecentreerd en zijn niet gericht op de spin-off effecten die vanuit de muziekeconomie gelden voor het bredere muziekindustriecluster en zelfs de rest van de economie.

Dit onderzoek richt zich op de belangrijkste vormen van exploitatie van de Nederlandse populaire muziek op de buitenlandse markt: rechten (auteursrechten en naburige rechten), opnamen en optredens.

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

Onderzoeksdoel van dit rapport:

Het in kaart brengen van de exportwaarde van de Nederlandse populaire muziek over 2022.

Centrale vraagstelling:

Wat is in financieel opzicht de exportwaarde van de Nederlandse populaire muziek over 2022?

Deelonderzoeksvragen:

1. Welke financiële waarde kan op het gebied van rechten worden vastgesteld?
2. Welke financiële waarde kan op het gebied van opnamen worden vastgesteld?
3. Welke financiële waarde kan op het gebied van optredens worden vastgesteld?

1.4 Kadering:

In plaats: Er wordt gekeken naar de activiteiten door Nederlandse popartiesten over de gehele wereld. Deze wereldmarkt wordt geclusterd naar 5 *exportmarkten* te weten:

1. de Engelstalige markt (Verenigde Staten, Canada, Groot-Brittannië, Ierland, Australië en Nieuw-Zeeland),
2. de Continentaal Europese markt,
3. de Latijns-Amerikaanse markt,
4. de Aziatische markt,
5. de Afrikaanse markt.

In bron (uitgangspunten):

Om de Nederlandse muziekexport in kaart te kunnen brengen, moeten allereerst criteria worden gesteld. Wat behoort tot Nederlands product als het om populaire muziek gaat?

Met betrekking tot de exportwaarde van muziek zijn verschillende definities gangbaar. De keuze voor een bepaalde definitie heeft te maken met het gekozen perspectief. Vanuit het perspectief van auteursrechtenorganisaties is vaak vooral van belang dat het gaat om Nederlands auteursrecht. Vanuit Nederlandse muzikanten beschouwd, staat voorop dat het gaat om Nederlandse uitvoerende artiesten of in bredere zin, muzikanten die in de Nederlandse muziekpraktijk zijn geworteld. Binnen de muziekindustrie spreekt men van lokaal repertoire in de betekenis van 'local signings'. Dat kunnen vanuit Nederlands perspectief ook buitenlandse artiesten zijn die in Nederland onder contract staan.

- De criteria voor het Nederlandse populaire muziekproduct zijn voor dit rapport als volgt uitgewerkt:
 1. muziek (composities en teksten) die het werk is van componisten en tekstdichters met de Nederlandse nationaliteit,
 2. muziek die wordt uitgevoerd door muzikanten met de Nederlandse nationaliteit of muzikanten die zijn geworteld in de Nederlandse muziekpraktijk, ongeacht de nationaliteit van de rechthebbenden op de uitgevoerde composities,
 3. Nederland als land van vestiging van de uitgever (publisher),
 4. Nederland als land van vestiging van de producent van de opname (land van signing).

Wanneer Nederlandse muzikanten muziek van eigen hand uitvoeren vallen de criteria onder 1 en 2 in de praktijk vaak samen. Dat is niet het geval wanneer Nederlandse muzikanten composities van buitenlandse auteurs uitvoeren en wanneer buitenlandse muzikanten Nederlandse composities vertolken.

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

- *Populaire muziek*

Onder populaire muziek verstaat Buma lichte muziek.

In dit onderzoek merken we daarbij de muziekgenres als in tabel 4 weergegeven aan.

- *Exportwaarde*

De exportwaarde verwijst naar de financiële opbrengsten van de exploitatie van Nederlandse muziek in het buitenland na aftrek van gemaakte kosten maar inclusief salarissen, winst en belasting. Het onderzoek is onder andere gebaseerd op gegevens van rechtenorganisaties en informatie van belangrijke bedrijven uit de Nederlandse en buitenlandse muziekbranche.

<i>Muziekstijlen populaire muziek</i>						
pop/rock	dance	pop.klassiek	Levenslied/feest/schlagers	HaFaBra	various/jazz/crossover/world	RTV
algemeen populair	algemeen dance	alg pop klassiek	levenslied/volksmuziek	Harmonie	algemeen pop jazz	commercials
country	house	instrumentaal	feestmuziek	Fanfare	instrumentaal	tunes
ballad/chanson	trance	ballroom	schlagers	Brass	wereldmuziek	jingles
nederlandstalig	techno	opera			overige	
palingsound	hardcore					
NL dialect	hardstyle					
instrumentaal	electro					
algemeen rock	drum n bass					
blues						
hardrock						
metal						
punk						
gothic						
alternative						
instrumentaal						
urban						
R&B						
soul						
hiphop						
instrumentaal						
rap						
reggae						
latin						

Een track kan binnen een hoofdcategorie onder meerdere subs thuis horen.

Tabel 4: Genre-indeling populaire muziek¹

1.5 De opdrachtnemer

De eigen identiteit van de onderzoeker is nooit helemaal uit te schakelen en heeft dus invloed op het onderzoek. Om die reden geven we hier aan welke relevante bagage de onderzoeker in het licht van dit onderzoek meebrengt.

Perfect & More BV is opgericht in 2007 door Sieb Kroeske en Joke Fictoor. Het bedrijf is actief in de radio-, muziek- (media)industrie. Verschillende werkzaamheden die de oprichters in voorgaande jaren op persoonlijke titel uitvoerden, vallen nu in de besloten vennootschap. Onderzoek is één van de activiteiten van Perfect & More BV. Sieb Kroeske voert dit onderzoek uit. Sinds 2020 is hij enig aandeelhouder van Perfect & More BV.

S.L. Kroeske (Sieb) is al jaren werkzaam in zowel de muziek- als radiobranche (Radio Veronica, Veronicablad, Stichting Nederlandse Top 40, Ariola Benelux/BMG, Stichting Mega Top 50, Mega Media, Zilveren Harpen jury, Hogeschool Inholland, Olon Awards jury, Conservatorium Haarlem). Samensteller van hitlijsten w.o. Nederlandstalige Top 20, Oranje Top 30. Sieb is onder andere:

Docent muziekmanagement, radiomanagement en coach bij de hbo-opleiding Creative

¹ Hoofdcategorieën volgens indeling BUMA/Stemra + (cursief onder dance) aanvulling Perfect & More

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

Business (v/h Media & Entertainment Management), hogeschool Inholland van 2003 tot 2021.

Initiatiefnemer van campus radio bij de hogeschool Inholland vanaf 2005,

Gastdocent bij diverse instellingen voor radio, muziek, data en hitlijsten,

Marktonderzoeker in de radio- en muziek (media) branche bij Perfect & More BV.

Initiatiefnemer, organisator Groene (Glazen) StudentenBus bij Inholland 2009 – 2015, voor Inholland Radio (2005-2021).

Auteur van het eerste boek *Hitdossier* (1976) en auteur van de boeken *Basisboek Muziekmanagement* (2007) en *Radiomanagement* (2008).

Docent Muziekmanagement-Entrepreneurship, Conservatorium Haarlem, opleiding E-musician 2014-heden

Initiatiefnemer platform NLhitarchief (sinds 2019).

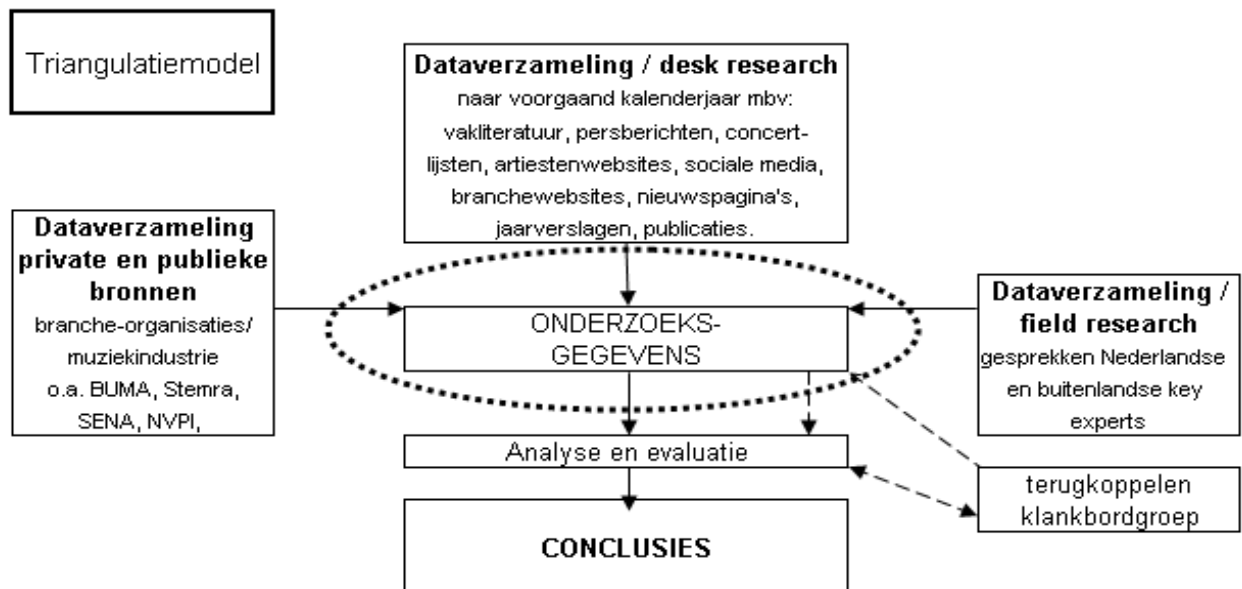
Organisator talenten selectie bij de Grote Prijs van Nederland sinds november 2022

1.6 Methodologie

Om inzicht te krijgen in de kennis die nodig is om de doelstelling te bereiken, moet de probleemsituatie worden geanalyseerd aan de hand van een conceptueel model. Dit model geeft:

- de grenzen van het onderzoeksmodel,
- de selectie van de variabelen,
- de relaties tussen deze segmenten.

In het conceptueel model laat de onderzoeker zien welke variabelen voor het onderzoek relevant zijn.

Tabel 5: conceptueel model

Validiteit

Voor de controleerbaarheid van het onderzoek is gebruik gemaakt van datatriangulatie en member checks:

- Data triangulatie:
Er worden meerdere databronnen gebruikt:
 1. Desk research

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

2. Overleg met experts

3. Private en publieke bronnen:

** Statistieken bij branche- en koepelorganisaties*

Door verschillende brancheorganisaties worden statistieken verzameld die een licht kunnen werpen op de vraag die in het beoogde onderzoek centraal staat. Daarbij gaat het voornamelijk om de NVPI (de brancheorganisatie van de Nederlandse entertainmentsector), BUMA/Stemra (de Nederlandse organisaties verantwoordelijk voor incasso en repartitie auteursrechten met betrekking tot openbare uitvoering en mechanische reproductie voor haar aangeslotenen in Nederland en internationaal) en SENA (de Nederlandse organisatie verantwoordelijk voor incasso voor naburige rechten voor wat betreft de openbare uitvoering voor haar aangeslotenen in Nederland en internationaal).

** Gegevens van representatieve bedrijven in de sector*

Een andere mogelijkheid die in dit onderzoek wordt gebruikt, is gegevensverzameling direct bij de bron, de bedrijven en instellingen die de rechten bezitten op de muziek die internationaal wordt geëxploiteerd en die daarmee een direct zicht hebben op de gerealiseerde revenuen. Met behulp van deze triangulatie kan worden geverifieerd of de onderzoeksgegevens op correcte wijze zijn vastgesteld. Het moet leiden tot convergentie, de conclusies moeten in dezelfde richting wijzen.

- Member checks

De interpretaties en onderzoeksbevindingen worden besproken met deskundigen; vertegenwoordigers van het werkveld. De klankbordgroep dient de onderzoeker, op verzoek, van advies. Het profiel van deze groep is als volgt:

- Vertegenwoordiging van BUMA, Stemra en SENA;
- Vertegenwoordiging van muziekproducenten van opnames en geluidsdragers, (majors en independents);
- Vertegenwoordiging van auteurs en muzikuitgevers;
- Vertegenwoordiging van uitvoerend muzikanten.
- Vertegenwoordigers evenementenbranche incl. boekingen

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

2. ONDERZOEK

2.1 Exportwaarde van de Nederlandse populaire muziek

In onderzoeken naar het economische belang van de Nederlandse populaire muziek gaat de aandacht veelal uit naar de economische betekenis van de exploitatie op de nationale markt. Een goede 'performance' op de thuismarkt is immers van groot belang voor componisten en uitvoerend muzikanten, uitgevers van muziek en producenten en exploitanten van opnamen en de muzieklabels. Echter ook een succesvolle exploitatie in het buitenland is van groot belang voor de opbouw van een gezonde, op continuïteit gestoelde muziekindustrie. Muziek die louter op de nationale markt kan worden verkocht, krijgt te maken met een exploitatieplafond. Om voldoende inkomsten te genereren voor een gezonde winstpositie en om de noodzakelijke budgetten voor nieuwe producties vrij te kunnen maken, is het voor de muziekindustrie (majors, independents) een steeds grotere noodzaak om ook in het buitenland (enige vorm van) succes te boeken.

De meest exacte cijfers hebben betrekking op rechten en royalties. Die cijfers staan vrijwel gelijk aan de gerealiseerde waarde.

De cijfers over de exploitatieopbrengsten van opnamen en optredens in het buitenland zijn een gefundeerde schatting. De waarde die in dit onderzoek voor die onderdelen is bepaald, is gebaseerd op een groot doch niet compleet aantal informatiebronnen. Echter op basis van de ervaring van het onderzoek sinds 2004, plus het netwerk van de onderzoeker, worden veel exacte data verkregen. Uit overleg met verschillende partijen blijkt wel dat men bereid is om mee te werken, de tijdfactor (het op tijd aanleveren van data), en het vertrouwen spelen hierbij een rol. We zijn daarom blij dat veel partijen bereid zijn om informatie af te staan, waardoor we gedetailleerde resultaten kunnen vastleggen.

De waarde van de popmuziekexport in dit onderzoek is gebaseerd op de gerealiseerde waarde van auteursrechten (openbaarmaking/uitvoeringsrechten en verveelvoudiging/mechanische rechten), naburige rechten (openbaarmaking en verveelvoudiging), artiesten royalties, producenten royalties, geluidsdragers (fysiek/digitaal), opnamen en optredens buiten Nederland.

Het belang van export en exploitatie

Om voldoende inkomsten te genereren voor een gezonde winstpositie en om de noodzakelijke budgetten voor nieuwe producties vrij te kunnen maken, is het voor de muziekindustrie van groot belang om ook in het buitenland succes te boeken. Het opbouwen van succes in het buitenland is voor een Nederlandse artiest, groep van steeds meer belang om te overleven. Omdat binnen de muziekindustrie de kansen minder groot zijn geworden vanwege het teruglopende volume van de muziekmarkt door fysieke verkopen en de minder grote inkomsten uit het digitale domein en streaming. Hiermee zijn inkomsten uit optredens steeds belangrijker geworden. Wanneer een Nederlandse artiest in eigen land succesvol is, wordt de grondslag voor exploitatie in het buitenland groter. Dat is echter geen wet van Meden en Perzen. Zeker binnen de dancewereld kan een Nederlandse dj zelfs makkelijker iets in het buitenland opbouwen dan in eigen land. Veel dj's zitten in Verenigde Staten met het probleem van copyrights en betalingen, dus hebben ze vaak een van tevoren gecleard muziekprogramma.

Voorafgaand aan een (enige vorm van) succesvolle exploitatie in het buitenland is promotie noodzakelijk. Vooral jonge (onervaren) artiesten en groepen met nog onvoldoende brede basis (steun), hebben support nodig buiten de vaste waarde in eigen land. Door de social media verdwijnen de aloude (fysieke) grenzen en kan op basis van een goed plan veel meer waarde binnen

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

de social media worden opgebouwd als onderdeel van het exploitatiemodel. Ook het uitbrengen van frequente releases via streaming (w.o. Spotify) zorgt voor extra promotionele support en aandacht.

Inkomstenbronnen

De (nog beperkte) verkoop van singles, albums, muziekvideo's, dvd's (fysieke releases) en tegenwoordig vooral digitaal, in het buitenland levert de artiest/groep artiesten royalties op. Daarnaast ontvangen de auteurs van de composities, die op de verkochte geluidsdragers zijn opgenomen, inkomsten op basis van hun auteursrecht. Wanneer de opnamen op de buitenlandse radio of televisie te horen of te zien zijn of via internet worden gestreamd, ontvangen ze eveneens vergoedingen. De verkoop van geluidsdragers, downloads en streams in het buitenland zorgt voor een inkomstenstroom naar Nederland.

De inkomsten uit live optredens bestaan uit gages en rechten op composities die live worden vertolkt tijdens de buitenlandse optredens. Ook kunnen inkomsten worden verkregen uit de verkoop van merchandise en verkoop van ander fysiek product tijdens optredens of online.

Inkomstenbronnen uit het gebruik van muziek bij radio-tv-tunes, vormgevingsmuziek, games en reclames vormen een steeds interessanter element en een groeiende waarde.

Exportmogelijkheden

Op verschillende manieren kan een basis voor (enige vorm van) succes in het buitenland worden gelegd. Voor de popartiest/groep is optreden in zalen, poppodia vaak een eerste vereiste. Het deelnemen aan sociale netwerken en platforms, zoals YouTube, Spotify, Instagram, Facebook, Twitter, Snapchat, TikTok, LinkedIn, SoundCloud, Beatport, Deezer, Discord etc. Instores, radio en podcast zijn ook middelen voor promotie en het vergroten van populariteit. Ook het live streamen zorgt ervoor dat de artiest internationaal fans direct kan bereiken. In eerste instantie zijn de optredens (cultureel kapitaal) een enorme investering, met als doel 'werken aan bekendheid' (sociaal kapitaal), voordat er maar enigszins sprake kan zijn van terugverdienen (economisch kapitaal) en je als artiest (merk) neerzetten.

Voor de (club & festival) DJ is het van steeds groter belang om samenwerkingen aan te gaan, die de DJ zowel als producer, (re)mixer, songwriter én artiest neerzet. De DJ manifesteert zich via de diverse media, w.o. het (laten) uitzenden van podcasts die wereldwijd kunnen worden beluisterd door een miljoenen publiek. Hierdoor wordt het netwerk veel groter en de kans op succes aanzienlijk uitgebreid met als gevolg extra optredens, extra opdrachten voor (re)mixen etc. De Nederlandse dance staat al vele jaren in hoog aanzien. De slimme aanpak om door de vlagdragers van de dance-scene nieuwe talenten een kans te geven, zorgt voor een uitstekende basis van meer succes voor zowel zichzelf als voor de talenten en heeft voor de kartrekkers dan ook weer een (eigen zakelijk) belang. Onder vlagdragers verstaan we zowel DJ's, hun bedrijven, organisaties zoals Buma Cultuur (Amsterdam Dance Event, Eurosonic Noorderslag, Dutch Impact etc) en andere bedrijven o.a. actief in de dance scene w.o. Beatport, Soundcloud.

Wanneer een artiest de buitenlandse markt wil betreden, dient hij zich te onderscheiden van de al aanwezige 'concurrentie' en te zorgen voor een 'unique selling point' (USP). Meestal is via de (lokale) media wel enige vorm van aandacht te krijgen, maar hierbij speelt de eventueel lokale concurrentie weer een rol.

Net als in andere creatieve industrieën is niets zeker en dient er rekening te worden gehouden met het feit dat succes beperkt en onvoorspelbaar is en is het onderscheidend vermogen (USP) des te belangrijker.

De exportmogelijkheden van de Nederlandse populaire muziek zijn minder groot dan van grotere economieën zoals de Verenigde Staten en Groot-Brittannië. Het succes van de Nederlandse dance-scene geeft aan dat er toch veel mogelijkheden zijn, mits onderscheidend.

Bij optredens in het buitenland moet niet uit het oog worden verloren dat het in sommige situaties niet gaat om het aanboren van een nieuwe markt, maar om het entertainen van Nederlanders die in

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

het buitenland zijn. Bijvoorbeeld militairen, Nederlanders die voor langere tijd werken in het buitenland en expats. Ook op populaire zomervakantielocaties zoals Ibiza, Mallorca, Kreta, Cyprus, Sunny Beach, Albufeira, Novalja, Costa Brava, Sziget, Izmir, Bodrum, etc. En op populaire wintersportlocaties zoals Kirchberg, Gerlos, Salzburg, Westendorf, Val Thorens etc. Deze optredens zijn wel meegenomen in dit onderzoek, maar zijn qua sociaal en cultureel kapitaal niet van even grote betekenis voor de exportwaarde als optredens voor buitenlands publiek. Echter in bepaalde gevallen zijn ze wel weer goed voor de populariteit in eigen land.

Het opbouwen van een goed sociaal netwerk werpt zijn vruchten af. Social media en platforms zijn grenzeloos en de fans kunnen overal zitten. De term 'internationaal' is dus steeds verder aan het vervagen, mede door de social media. De toegevoegde waarde van een platform als Spotify toont aan dat dit een belangrijk verdien- en promotiemodel kan zijn. Optredens zijn een belangrijk bindmiddel tussen social media en het directe contact met de fan/liefhebber. Veel artiesten maken ook gebruik van andere populaire mediamiddelen zoals podcast en online radioprogramma's via populaire radiostations of via eigen YouTube-kanalen.

2.1.1 De meeste optredens

Was het voor 2020 en 2021 nauwelijks mogelijk om het aantal optredens te registreren, omdat er vrij weinig tot geen optredens mogelijk waren door het Covid-virus wereldwijd. Over 2022 is dit weer mogelijk en is een flinke groei te zien van ruim 300% ten opzichte van 2021. Het aantal optredens in 2021 van 3.218 is in 2022 gestegen naar 9.784.

OPTREDENS	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	verschil optredens
1318 registraties in 2022	9.784														plus 304% t.o.v. 2021
1375 registraties in 2021		3.218													min 3% t.o.v. 2020
1369 registraties in 2020			3.316												min 77% t.o.v. 2019
1365 registraties in 2019				14.444											min 0,96 % t.o.v. 2018
1319 registraties in 2018					14.968										min 0,97 % t.o.a. 2017
1277 registraties in 2017						15.480									plus 0,001 % t.o.v. 2016
1226 registraties in 2016							15.457								plus 5% t.o.v. 2015
1172 registraties in 2015								14.689							min 5,1% t.o.v.2014
1140 registraties in 2014									15.484						plus 10,5% t.o.v. 2013
1088 registraties in 2013										14.010					plus 12,5% t.o.v. 2012
957 registraties in 2012											12.444				plus 15% t.o.v. 2011
728 registraties in 2011												10.842			plus 29% t.o.v. 2010
506 registraties in 2010													8.395		plus 55% t.o.v. 2009
373 registraties in 2009														5.533	plus 79% t.o.v. 2008
280 registraties in 2008															

Tabel 2: Overzicht totaal aantal optredens 2022 in vergelijking met de voorgaande jaren
(bron: perfect & more bv)

Hieronder in tabel 6 een overzicht van de 50 meest optredende artiesten, groepen.

Note: dat een groep/artiest hoog in deze lijst staat, betekent dat deze veel optredens had, maar niet dat deze het meeste geld heeft verdiend. En de investering en kosten van een (pop)rock act, of orkest, is vele malen meer dan die van een DJ.

Een regelmatig terugkerende opmerking van artiesten is dat er meer optredens zijn dan in dit rapport staan. Let wel, het gaat in dit onderzoek altijd om optredens buiten Nederland.

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

Overzicht meest optredende Nederlandse artiesten in het buitenland						
2022	2021	2020	artiest	2022	2021	2020
1	14		MARTIN GARRIX	104	27	13
2	1		TIESTO	102	67	27
3	32		JORIS VOORN	90	20	21
4	6		SAM FELDT	81	36	28
5	25		AFROJACK	78	22	30
6	4		BASSJACKERS	76	42	18
7	13		OLIVER HELDENS	75	28	11
8	30		FERRECK DAWN	75	21	3
9	83		NICKY ROMERO	75	11	14
10	nw		LUCAS & ARTHUR JUSSEN	75	3	12
11	opn		HERMAN VAN VEEN	73	0	31
12	opn		ANDRE RIEU	72	4	13
13	19		BRENNAN HEART	71	25	16
14	9		SASKIA LAROO	68	32	26
15	12		REINIER ZONNEVELD	68	28	19
16	46		W&W	68	16	28
17	2		EELKE KLEIJN	66	44	19
18	20		UNDERS	64	25	10
19	38		FERRY CORSTEN	64	18	15
20	55		PIP BLOM	63	15	3
21	52		MIKE WILLIAMS	62	15	13
22	opn		EPICA	61	5	4
23	57		ARMIN VAN BUUREN	60	14	38
24	67		MOKSI	60	13	3
25	nw		JUSTIN MYLO	59	6	5
26	21		YELLOW CLAW	58	25	6
27	28		JOB JOBSE	58	21	17
28	34		ANGERFIST	57	19	18
29	16		CHRIS STUSSY	55	25	27
30	17		YOUNG MARCO	55	25	24
31	71		SANDER VAN DOORN	55	12	23
32	opn		AMBUSH MC	55	0	16
33	41		SEFA	54	17	20
34	63		AFRO BROS	54	13	14
35	nw		DE STAAT	54	0	0
36	48		R3HAB	53	16	9
37	opn		JAYA THE CAT	53	6	28
38	70		VENGABOYS	52	12	44
39	37		TINLICKER	51	19	12
40	opn		BLASTERJAXX	51	8	13
41	5		ANOTHER NICE MESS/DJ MARCELLE	49	37	18
42	11		SVEN RATZKE	47	30	33
43	45		DON DIABLO	47	16	29
44	86		DIRKJAN RANZIJN	46	11	9
45	opn		DR PEACOCK	46	8	16
46	opn		JULIAN JORDAN	46	8	5
47	opn		WITHIN TEMPTATION	46	1	0
48	23		SUB ZERO PROJECT	45	23	7
49	nw		LUUK VAN DIJK	45	2	2
50	nw		RAPALJE	44	5	1

Tabel 6: Top 50 overzicht van meest optredende Nederlandse artiesten in het buitenland.

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

2.1.2 DJ Mag Top 100

Jaarlijks is de verkiezing van de belangrijkste (dance)DJ een terugkerend fenomeen en een graadmeter van de populariteit van DJ's. Voor veel DJ's is een hoge notering in de *DJ Mag Top 100* een goede businessgarantie, dat wil zeggen: meer optredens overal in de wereld en een betere gage. Nederlandse dj's spelen in deze categorie een toonaangevende rol. Al vele jaren staan zij hoog of het allerhoogst genoteerd.

In de Top 10 van de DJ Mag Top 100 van 2022 staan wederom 5 Nederlandse DJ's en is Martin Garrix opnieuw naar #1 gestegen. In totaal staan er 23 Nederlandse DJ's in *DJ Mag Top 100* van 2022, twee meer dan in 2021.

DJ MAG TOP 100						
2022	2021	2020	2019	2018		
1	2	3	2	1	Martin Garrix	NL
5	3	4	4	4	Armin van Buuren	NL
6	6	7	9	8	Afrojack	NL
9	7	6	6	7	Don Diablo	NL
10	8	8	7	9	Oliver Heldens	NL
13	12	13	14	12	R3hab	NL
15	15	16	8	6	Tiësto	NL
18	14	14	18	14	W&W	NL
19	19	23	30	22	Fedde Le Grand	NL
20	26	31	37	43	Nicky Romero	NL
27	28	29	34	30	Bassjackers	NL
33	30	33	25	25	Quintino	NL
41	43	65	32	23	Ummet Ozcan	NL
43	opn	17	12	3	Hardwell	NL
49	nw				Reinier Zonneveld	NL
52	61	70	36	37	Blasterjaxx	NL
60	66	71	93	opn	Julian Jordan	NL
63	46	36	33	29	Angerfist	NL
68	73	78	re	70	Brennan Heart	NL
84	opn	x	78	92	Lucas & Steve	NL
87	57	53	59	75	Ferry Corsten	NL
96	87	87	nw	x	Sunnery James & Ryan Marciano	NL
98	opn	x	x	64	Jay Hardway	NL

Tabel 7: DJ Mag Top 100 2022 met de Nederlandse dj's in de Top 100²

² Bron: djmag.com 2022

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

2.1.3 Nederlandse populair klassieke export

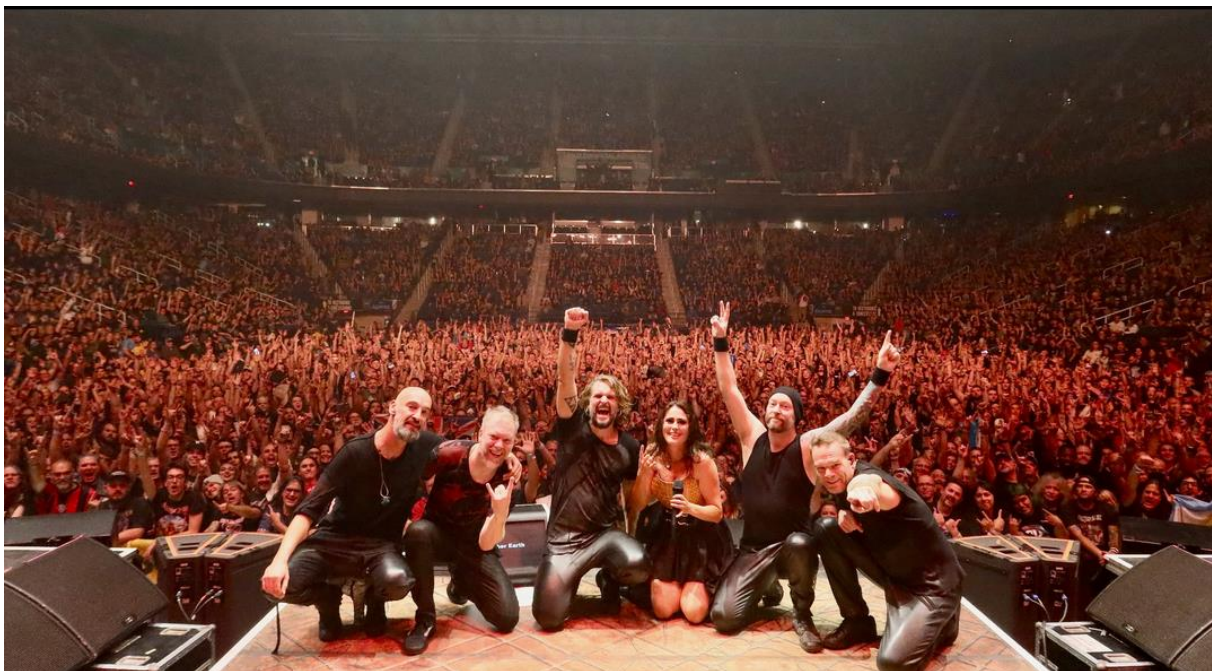
Met populair-klassiek staat André Rieu blijvend hoog genoteerd in de wereld. Voor 2021 en 2020 waren het voor André geen jaren om op terug te kijken met respectievelijk slechts 4 en 13 optredens. In 2022 was het aantal optredens (72) weer terug op vrijwel het oude niveau, ondanks dat in maart 2022 een deel van de tournee door Noord Amerika weer moest worden afgezegd doordat twintig orkestleden corona kregen. In april en mei 2022 volgde een uitgebreide tournee door Groot Brittannië en Ierland, met o.a. 3 optredens in de Wembley OVO Arena (cap. 12.500). Oktober 2022 volgde een tour door Zuid Amerika met optredens in Uruguay, Chili, Argentinië. In november waren er o.a. 3 optredens in de Menorah Mivtachim Arena in Tel Aviv (cap. 10.383).

2.1.4 De Nederlandse pop rock export

Na een voorbereiding van 4 jaar inclusief diverse keren afzeggen, o.a. door Corona was 2022 voor **Within Temptation** een jaar van heel veel succes met hun grootste tour tot nu toe.

WT management-quote Martijn Swier dec. 9th jl.: *4 years in the making, 19 arenas across Europe, 12 trucks, 5 buses, 80+ top-notch people working on a daily basis and countless hours spent on the biggest tour **Within Temptation** has ever done, with **Evanescence**. What a ride and what a special group, I couldn't be more proud than I am right now!*

Behalve met Evanescence in november 2022 was **Within Temptation** special guest voor Iron Maiden in Noord Amerika in juli en oktober 2022. (zie ook bijlage 1)

*Within Temptation – 27-10-2022 Tampa Florida (Iron Maiden North America tour)
© Within Temptation*

De Staat toerde in Europa in voor- en najaar o.a. in Groot Brittannië, Duitsland, en ze waren in september special guests voor Biffy Clyro in Europa (zie bijlage 2).

De tournee die **Epica** begin 2022 in Europa plande werd door corona afgezegd. Na optredens in Bulgarije en Polen eind april, vertrok de band in mei naar Zuid Amerika waar hun grootste markt ligt qua populariteit, met 9 optredens in Mexico. In juli, september en oktober was Epica special guest

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

voor de Zweedse heavy metal band Sabaton. In november volgde een najaarstour door Zuid Amerika met 9 optredens in Brazilië, Argentinië, Chili, Ecuador, Peru, El Salvador, Mexico en Colombia. (zie bijlage 3)

DeWolff speelt al jaren met regelmaat in Europa. In 2022 toerde de band door o.a. Duitsland, Scandinavië en stond in het voorprogramma van Toto in juli met optredens in Duitsland. In september was de band support voor The Black Crowes in de Antwerpse Lotto Arena. (zie bijlage 4)

De Nederlandse indieband **Pip Blom** speelde in 2022 40 shows in Groot Brittannië, waarbij de laatste op 6 december een sell out was in de befaamde Londense 100 Club (cap. 350 p). Voorjaar 2022 speelden ze in de VS (zie bijlage). In totaal speelde de band 67 shows buiten Nederland. Vooral de Engelse markt begint warm te lopen voor Pip Blom. (zie bijlage 5)

2.1.4 Pop rock locaties

Kijken we naar de pop-rock locaties waar Nederlandse bands, artiesten optreden, dan zijn er een aantal waar regelmatig wordt opgetreden, de populairste zijn vooral in België.

POP ROCK LOCATIES 2022		
plaats	locatie	land
Antwerpen	Trix	België
Antwerpen	De Roma	België
Antwerpen	Ikon	België
Brussel	Ancienne Belgique	België
Hasselt	Pukkelpop	België
Leuven	Het depot	België
Gent	De Vooruit	België
Lille	L'aéronef	Frankrijk
Dortmund	Fzw	Duitsland
London	The garage	Groot Brittannië

Tabel 8: overzicht pop-rock locaties 2022 meeste optredens Nederlandse artiesten, bands

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

2.2 Marktwerking:

Was er over 2021 weinig zinvols te analyseren over de pop-rock markt, over 2022 is er weer het nodige gaande.

In 2020 en 2021 besloten veel artiesten hun blik te richten op streaming, online optredens etc. om zo hun eigen behoefte aan 'iets te doen' voor hun fans te realiseren en ook hun aanwezigheid (bekendheid) zo veel mogelijk onder de aandacht te houden.

Vanaf het voorjaar van 2022 was het weer mogelijk om op te treden, te toeren.

Een momentopname van zgn. populariteit op het belangrijkste streaming platform **Spotify** geeft weer wat de populariteit is van Nederlandse artiesten op het wereldpodium. Hieronder een (beperkt) overzicht van de maandelijkse luisteraars op Spotify gemeten op 4 januari 2023, dus de stand van zaken tot dat moment op Spotify en de cijfers vergeleken met een jaar ervoor (p.s. de lijst is absoluut niet compleet).

SPOTIFY	4-1-2023	29-12-2021
	luisteraars	luisteraars
TIESTO	39.849.484	36.039.236
MARTIN GARRIX	22.978.060	21.655.708
R3HAB	18.485.767	18.472.537
SAM FELDT	12.709.314	14.014.412
ARMIN VAN BUUREN	11.991.062	11.556.910
DUNCAN LAURENCE	9.575.271	
OLIVER HELDENS	8.743.236	8.274.039
AFROJACK	7.608.927	8.937.000
DON DIABLO	5.952.882	6.733.274
W&W	5.480.082	3.720.843
TINLICKER	5.374.401	
BAKERMAT	5.363.102	3.332.255
NICKY ROMERO	4.781.819	5.076.392
VENGABOYS	4.580.207	3.758.352
SHOWTEK	4.159.104	4.088.616
LUCAS & STEVE	3.937.324	6.271.407
BLASTERJAXX	3.708.954	
YELLOW CLAW	3.664.278	4.024.704
BRENNAN HEART	3.382.714	3.086.731
FEDDE LEGRAND	3.100.626	3.223.837
DUBVISION	3.064.600	
QUINTINO	2.666.843	3.421.963
LAIDBACK LUKE	2.648.982	3.446.050
MIKE WILLIAMS	2.511.608	3.664.838
BROOKS	2.319.840	2.502.683
BASSJACKERS	2.234.830	2.584.319

SPOTIFY	4-1-2023	29-12-2021
vervolg	luisteraars	luisteraars
WITHIN TEMPTATION	1.948.866	1.750.561
PAUL ELSTAK	1.865.943	1.421.908
SUB ZERO PROJECT	1.680.712	1.171.605
SAN HOLO	1.665.714	1.977.180
FIREBEATZ	1.647.723	1.556.588
HEADHUNTERZ	1.610.180	1.600.339
DR PEACOCK	1.583.571	
JORIS VOORN	1.523.017	917.494
RAN-D	1.522.324	1.441.794
ANDRE RIEU	1.500.620	1.371.080
AFRO BROS	1.474.713	
FERRECK DAWN	1.467.085	1.603.394
WILDSTYLEZ	1.462.642	1.196.273
SEFA	1.359.944	917.432
REINIER ZONNEVELD	1.337.653	977.465
EELKE KLEIJN	1.228.509	521.194
THE HIM	1.210.968	1.148.173
ANGERFIST	1.152.045	859.792
FERRY CORSTEN	1.050.678	943.369
NOISIA	1.043.755	1.062.583
DROELOE	1.040.109	1.358.007
SUNNERY JAMES & RYAN M	1.025.720	1.105.393
MOKSI	959.308	
KARSU	858.838	1.081.106
HARD DRIVER	857.140	
EPICA	829.442	

Tabel 9: Spotify volgers 4 januari 2023 vrgl. 29-12 2021

*Bron: spotify

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

2.3 BUMA/Stemra*

Bijzonderheden Buma/Stemra 2022 buitenland gelden

Voor de goede orde, de Buma/Stemra buitenland cijfers wijken af van hetgeen in het B/S jaarverslag 2022 vermeld. T.b.v. dit exportonderzoek is (net als voorgaande jaren) een correctie op de cijfers toegepast i.v.m. buitenlandse B/S aangeslotenen.

Met een totaal van ruim € 33 miljoen is de 2022 incasso van Buma/Stemra uit het buitenland, voor alleen NL-rechthebbenden flink hoger uitgevallen ten opzichte van het jaar ervoor en wordt – na de covid dip in 2020 en 2021 – de stijgende lijn uit voorgaande jaren weer voortgezet.

Buma BTL (performing rights) opbrengsten waren in 2022 38% hoger t.o.v. 2021. Het herstel van de covid impact is hier uiteraard een belangrijke oorzaak van. De 300% groei van live performances in 2022 ten opzichte van 2021 zoals in 2.1.1 (pagina 16) is uitgelicht had een sleutelrol voor deze enorme stijging. Bij de Stemra BTL inkomsten 2022 (mechanicals) heeft er een stijging plaatsgevonden van 16.9%.

De BTL-incasso 2022 heeft in vergelijking met 2021 de volgende bijzonderheden v.w.b. landen en regio's: De landen top 5 is gewijzigd qua posities. UK, heeft de koppositie van Duitsland overgenomen, gevolgd door België, USA en Frankrijk. Dit blijven de belangrijkste landen voor Nederlandse muziek.

Zoals eigenlijk verwacht zien we weer een flink aantal vertrouwde namen terug in de lijsten van Buma/Stemra m.b.t. de meest succesvolle buitenland-exploitatie. Naast onze dance-helden Martin Garrix, Afrojack, Giorgio Tuinfort, DJ Tiësto en Armin van Buuren komen we ook Mr. Probz, André Rieu en Robbie van Leeuwen weer tegen!

We zien nu ook een aantal nieuwe namen in de hoogste regionen qua auteursrechtelijke inkomsten. Zo is daar onder andere Levi de Jong, vanwege zijn bijdrage aan de hit 'Track Star' van de rapper Mooski. En Duncan de Moor en Wouter Hardy dankzij hun grote hit 'Arcade'.

En hoewel geen Nederlander, toch ook een speciale vermelding voor de ons dit jaar helaas ontvallen Vangelis. Hij heeft altijd in de top meegedaan en we zijn enorm trots dat hij bij Buma/Stemra aangesloten is.

Ook het repertoire van Nederlandse rechthebbenden blijft internationaal succesvol! Daar doen o.a. de tracks 'Venus' (Robbie van Leeuwen), 'Waves' (Mr. Probz), 'Animals' (Martin Garrix), 'Little Green Bag' (George Baker Selection) en 'Radar Love' (Golden Earring) en 'Titanium' (David Guetta, Afrojack) weer bovenin mee. En daarnaast komen we bovenin de lijsten nu ook de hierboven al benoemde tracks 'Arcade' (Duncan Laurence) en 'Track Star' (Mooski) tegen, die met name in de VS veel zijn gebruikt (radio, streams en downloads). Andere voorbeelden van internationaal succesvol repertoire van Nederlandse hand zijn de werken 'Because You Move Me' (Tinlicker & Helsloot), 'Black Magic' (Jonasu) en 'Wasted Love' (Ofenbach).

En net als vorig jaar zien we dat een aantal andere wat oudere hits heel stabiel in de 'subtop' zijn gebleven. Denk bijvoorbeeld aan 'Boom Boom Boom Boom' (Vengaboys) en de hits van Alice DeeJay ('Better Off Alone' en 'Back In My Life') van eind jaren '90.

Op het gebied van audiovisueel repertoire doen Nederlandse rechthebbenden het ook weer erg goed! Dat betreft niet alleen muziek voor diverse commercials en tunes / jingles, maar ook muziek voor films en series. Naast bekende vormgevingsmuziek zoals voor de show 'Who Wants To Be A

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

Millionaire' zijn er ook andere, wellicht minder bekende werken die hoog op de lijst staan omdat ze gebruikt zijn in buitenlandse TV-programma's, zoals bijvoorbeeld de librarymuziek 'We Rise As One' en 'Acoustic Waves'.

*Bron: Buma/Stemra

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

2.3.1 Overzicht van de buitenland inkomsten 2022 Buma-Stemra

Foreign income 2022	BUMA		STEMRA		TOTAL	
TOTAL	€ 24.719.087		€ 8.374.686		€ 33.093.773	
	74,69%		25,31%		100,00%	
REGIONS	BUMA	in %	STEMRA	in %	TOTAL	in %
WEST & SOUTH EUROPE	€ 16.592.219	67,12%	€ 6.338.954	75,69%	€ 22.931.174	69,29%
USA & CANADA	€ 3.073.961	12,44%	€ 505.807	6,04%	€ 3.579.769	10,82%
SCANDINAVIA & BALTIC STATES	€ 2.477.865	10,02%	€ 652.076	7,79%	€ 3.129.941	9,46%
ASIA & OCEANIE	€ 1.442.921	5,84%	€ 580.919	6,94%	€ 2.023.839	6,12%
EASTERN EUROPE & BALKAN STATES	€ 723.064	2,93%	€ 205.952	2,46%	€ 929.016	2,81%
SOUTH & MID-AMERICA + CARIBBEAN	€ 305.369	1,24%	€ 53.177	0,63%	€ 358.547	1,08%
AFRICA & MIDDLE EAST	€ 103.688	0,42%	€ 37.801	0,45%	€ 141.488	0,43%
TOTAL	€ 24.719.087	100,00%	€ 8.374.686	100,00%	€ 33.093.773	100,00%

Per Country	BUMA	in %	STEMRA	in %	TOTAL	in %	
Engeland	€ 5.049.846	20,43%	€ 1.575.326	18,81%	€ 6.625.172	20,02%	1
Duitsland	€ 3.679.993	14,89%	€ 1.754.788	20,95%	€ 5.434.781	16,42%	2
België	€ 3.239.072	13,10%	€ 958.158	11,44%	€ 4.197.229	12,68%	3
USA	€ 2.729.090	11,04%	€ 463.241	5,53%	€ 3.192.331	9,65%	4
Frankrijk	€ 1.696.887	6,86%	€ 1.304.391	15,58%	€ 3.001.278	9,07%	5
Zweden	€ 960.836	3,89%	€ 324.021	3,87%	€ 1.284.857	3,88%	6
Zwitserland	€ 869.008	3,52%	€ 221.455	2,64%	€ 1.090.463	3,30%	7
Italië	€ 801.968	3,24%	€ 121.572	1,45%	€ 923.541	2,79%	8
Japan	€ 574.085	2,32%	€ 148.282	1,77%	€ 722.367	2,18%	9
Spanje	€ 573.867	2,32%	€ 174.681	2,09%	€ 748.548	2,26%	10
Australie	€ 535.577	2,17%	€ 335.314	4,00%	€ 870.891	2,63%	11
Denemarken	€ 530.501	2,15%	€ 77.927	0,93%	€ 608.428	1,84%	12
Oostenrijk	€ 358.478	1,45%	€ 137.331	1,64%	€ 495.809	1,50%	13
Noorwegen	€ 348.340	1,41%	€ 101.545	1,21%	€ 449.885	1,36%	14
Canada	€ 344.871	1,40%	€ 42.567	0,51%	€ 387.438	1,17%	15
Finland	€ 318.522	1,29%	€ 57.274	0,68%	€ 375.796	1,14%	16
Polen	€ 278.844	1,13%	€ 74.204	0,89%	€ 353.047	1,07%	17
Roemenië	€ 162.070	0,66%	€ 18.048	0,22%	€ 180.118	0,54%	18
Ierland	€ 161.042	0,65%	€ 32.052	0,38%	€ 193.094	0,58%	19
Tsjechië	€ 150.372	0,61%	€ 39.972	0,48%	€ 190.344	0,58%	20
Brazilië	€ 127.798	0,52%	€ 8.160	0,10%	€ 135.958	0,41%	21
Zuid-Korea	€ 116.966	0,47%	€ 35.659	0,43%	€ 152.625	0,46%	22
Scandinavië	€ 88.441	0,36%	€ 72.916	0,87%	€ 161.357	0,49%	23
Portugal	€ 83.493	0,34%	€ 26.167	0,31%	€ 109.660	0,33%	24
Hongarije	€ 76.946	0,31%	€ 28.533	0,34%	€ 105.478	0,32%	25
Overige landen	€ 862.175	3,49%	€ 241.103	2,88%	€ 1.103.278	3,33%	

Tabel 11: Landenaandeel 2022 op basis van de BUMA/Stemra-cijfers³

*Bron: Buma/Stemra

:

³ Tabellen van BUMA/Stemra

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

2.3.2 Overzicht van de buitenland inkomsten 2022 Buma-Stemra per land

Foreign Income 2022	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Per country	in %	in %	in %	in %	in %	in %	in %	in %	in %	in %	in %
UNITED KINGDOM	20,02%	12,88%	12,72%	14,95%	15,34%	14,9%	14,4%	13,7%	12,82%	9,5%	14,11%
GERMANY	16,42%	20,66%	19,66%	19,27%	23,29%	16,4%	16,4%	17,8%	19,14%	17,0%	17,15%
BELGIUM	12,68%	13,81%	14,05%	12,32%	13,18%	12,9%	12,9%	12,9%	12,85%	17,8%	14,06%
USA	9,65%	8,55%	7,48%	6,41%	7,04%	8,0%	7,7%	9,7%	7,37%	5,8%	7,18%
FRANCE	9,07%	7,82%	9,98%	10,51%	9,88%	11,8%	12,8%	13,5%	12,16%	13,2%	9,72%
SWEDEN	3,88%	3,94%	4,00%	4,05%	2,05%	2,7%	2,7%	2,4%	3,33%	2,4%	1,20%
SWITZERLAND	3,30%	4,02%	3,72%	3,42%	2,60%	2,8%	3,0%	3,2%	3,42%	3,0%	3,43%
ITALY	2,79%	2,46%	4,95%	3,27%	4,48%	4,7%	4,5%	4,6%	4,42%	4,4%	3,43%
AUSTRALIA & NZ	2,63%	3,27%	2,36%	2,58%	2,27%	3,2%	2,7%	2,8%	3,67%	2,8%	4,18%
SPAIN	2,26%	2,10%	2,33%	2,22%	1,36%	1,9%	3,1%	0,8%	1,04%	3,6%	2,28%
JAPAN	2,18%	3,49%	3,20%	3,81%	3,41%	3,7%	4,3%	2,6%	2,84%	2,7%	4,39%
DENMARK	1,84%	2,05%	1,45%	1,59%	1,11%	1,2%	1,1%	1,2%	1,55%	1,4%	1,55%
AUSTRIA	1,50%	1,56%	1,70%	2,01%	1,82%	2,3%	2,1%	1,9%	2,19%	2,1%	2,45%
NORWAY	1,36%	1,62%	1,32%	1,15%	0,37%	nb	0,4%	nb	nb	nb	nb
CANADA	1,17%	1,04%	1,06%	1,25%	1,69%	1,5%	1,3%	1,3%	1,49%	1,4%	1,71%
FINLAND	1,14%	1,41%	1,38%	0,94%	0,80%	0,4%	0,7%	0,7%	0,61%	0,6%	0,64%
POLAND	1,07%	1,13%	1,20%	1,59%	0,87%	1,2%	1,1%	2,1%	1,77%	3,9%	4,12%
CZECH REPUBLIC	0,58%	0,67%	0,60%	0,66%	0,35%	0,5%	0,5%	nb	nb	nb	nb
IRELAND, REPUBLIC OF	0,58%	0,57%	0,47%	0,46%	0,71%	0,7%	nb	0,3%	0,47%	0,6%	nb
ROMENIA	0,54%	0,42%	0,51%	0,71%	0,78%	0,6%	0,4%	1,0%	0,53%	0,4%	0,57%
SCANDINAVIA/BALTIC STATES	0,49%	0,91%	nb	1,53%	2,14%	2,3%	1,8%	1,4%	1,65%	1,0%	0,82%
SOUTH-KOREA	0,46%	nb	0,40%	0,40%	0,33%	nb	nb	nb	nb	nb	nb
BRASIL	0,41%	0,36%	0,39%	0,70%	0,61%	0,9%	1,1%	1,1%	1,70%	0,9%	1,17%
PORTUGAL	0,33%	0,45%	0,58%	0,53%	0,47%	0,5%	0,5%	0,5%	0,41%	0,4%	0,43%
HUNGARY	0,32%	nb	0,42%	nb	0,48%	nb	0,4%	0,6%	0,41%	0,5%	0,52%
VARIOUS	3,33%	3,95%	3,72%	3,34%	2,57%	3,3%	3,2%	2,8%	3,06%	2,5%	3,24%

bron: buma/stemra

Tabel 12: Landen aandeel 2022 op basis van de BUMA/Stemra-cijfers⁴

*Bron: Buma/Stemra

2.4: Meest bezochte landen

In het overzicht van tabel 13 vergelijken we de Top 50 *meest optredende artiesten per land* van 2022 met de afgelopen jaren, weliswaar zonder 2021 en 2020.

Bekijken we dit overzicht dan is de Top 3 van landen met de meeste optredens in 2022:

#1 Verenigde Staten (VS), #2 Duitsland (DE), #3 Groot Brittannië (GB), gevolgd door Spanje (SP), België (BE), Frankrijk (FR), Canada (CA), Mexico (MX), Zwitserland (CH) en Italië (IT).

De terugval van optredens in de VS in 2019 is tot staan gebracht. Was in 2019 China nog een opkomende markt voor Nederlandse artiesten, door Covid is dat teruggebracht tot bijna 0 in 2022. Nederlandse artiesten waren in 73 landen actief, terwijl dit in 2019 nog 85 landen waren.

Het aantal optredens van de Top 50 *meest optredende acts* is 31,5% van het totaal aantal optredens (3.086 van de 9.784*). Duidelijk is dat het niveau van 2019 en er voor nog niet is gehaald. (*zie tabel 3)

⁴ Tabellen van BUMA/Stemra

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

Optredens per land op basis van de 50 meest optredende artiesten															
jaar	VS	DE	GB	SP	BE	FR	CA	MX	CH	IT	HR	AU	PL	AT	CZ
2022	782	495	244	219	150	121	76	60	59	57	53	46	43	41	40
2019	764	540	379	303	206	271	112	60	84	56	32	81	44	64	32
2018	937	429	305	299	262	168	99	59	79	84	54	55	36	65	34
2017	1118	343	327	422	135	150	105	68	101	88	71	77	33	65	33
2016	1345	499	322	292	122	147	150	63	89	96	66	77	26	82	23
2015	1500	364	298	305	135	139	200	72	92	138	39	89	34	66	29
2014	1582	379	352	365	203	186	261	96	105	123	48	143		77	
2013	1350	417	330	388	229	219	254	110	122	124		125		80	
2012	1494	441	253	331	197	198	164	55	89	124		113		79	

vervolg																
jaar	ID	GR	JP	PT	SE	ROM	HU	IN	TH	NO	BR	QA	VAE	DK		CN
2022	39	30	29	28	27	27	26	25	24	23	21	21	21	17		2
2019	46	45	53	47	45	28	37	28	43	13	27			22		281
2018	56	47	53	43	51	28	25	44	47	26	29					331
2017	58	43	66	46	29	26	29	26	41	22	53					256
2016	50	45	61	33	47	15	31	43	33	19	53					96
2015	40	82	48	43	37	17	46	51	30		83			15		60
2014	36	44	22	45	28			39			78					56
2013	40							61			55					30
2012											110					

Tabel 13: Top 50 meest optredende artiesten uitgezocht per land in 2022 vgl. met 2019, 2018, 2017, 2016, 2015, 2014, 2013 en 2012 (bron: perfect & more bv)

De Top 50 meest optredende artiesten vergeleken met het totaal

	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Alle optredens totaal	9.784	3.218	3.316	14.444	14.968	15.480	15.457	14.689	15.484	14.010	12.444	10.842	8.395	5.533
Top 50 optredens totaal	3.086	x	x	4.201	4.238	4.335	4.411	4.602	4.985	4.750	3.744	3.149	2.429	1.527
% van het totaal t.o.v. Top 50	31,5%	x	x	29,09%	28,31%	28,00%	28,53%	31,32%	32,19%	33,90%	30%	29,00%	28,90%	27,60%

Tabel 3: Totaal optredens vergeleken met de top 50 meeste optredens (bron: perfect & more bv)

2.4.1 Legenda

Legenda bij tabel 14	
AT	Oostenrijk
AU	Australië
BE	België
BR	Brazilië
CA	Canada
CH	Zwitserland
CN	China
CZ	Tsjechië
DE	Duitsland
DK	Denemarken
FR	Frankrijk
GB	Groot Brittannië
GR	Griekenland
HR	Croatië
HU	Hongarije

Legenda bij tabel 14	
ID	Indonesië
IN	India
IT	Italië
JP	Japan
MX	Mexico
NO	Noorwegen
PL	Polen
PT	Portugal
QA	Qatar
ROM	Roemenië
SE	Zweden
SP	Spanje
TH	Thailand
VAE	Ver. Arabische Em.
VS	Verenigde Staten

Tabel 14: legenda

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

3. ONDERZOEKSRESULTAAT EN CONCLUSIES

3.1 Meetinstrument

Op basis van het TNO rapport over 2004 in combinatie met de opinies van de opdrachtgever Buma Cultuur, van Nederlandse deskundigen en de methoden uit Zweden en Groot Brittannië uit 2004 is de volgende definitie als uitgangspunt voor onderzoek naar de exportwaarde van Nederlandse populaire muziek geformuleerd en gebruikt voor de onderzoeken door Perfect & More BV (S. Kroeske) vanaf 2005.

De Exportwaarde van Nederlandse Populaire Muziek wordt op jaarlijkse basis gemeten aan de hand van de waarde die wordt gecreëerd door het gebruik van Nederlands muzik auteursrecht, muziekopnamen van Nederlandse artiesten en het verzorgen van optredens door Nederlandse muzikanten in het buitenland en direct daaraan gerelateerde activiteiten.

Definitie meetinstrument exportwaarde

Er wordt ieder onderzoeksjaar van drie hoofdsegmenten van waarde creatie uitgegaan: **Rechten**, **Opnamen** (goederen) en **Optredens** (muziekdiensten). Andere soorten inkomsten die op één of andere manier wel aan de muziekindustrie zijn gerelateerd, maar niet direct samenhangen met het gebruik en de exploitatie van muziekrechten, muziekopnamen en/of muziekuitvoeringen worden in dit onderzoek niet tot de muziekexport gerekend.

1. Rechten: auteursrechten (uitvoeringsrechten en mechanische rechten) en naburige rechten en inkomsten van royalties.
2. Opnamen/Goederen: geluidsdragers (fysiek en digitaal), merchandise.
3. Optredens: muziekdiensten

Segmenten van waardecreatie in muziekexport

Hieronder een toelichting van elk van de drie hoofdsegmenten uit het figuur hierboven.

Rechten:

Bij rechten en royalties gaat het primair om het openbaar maken en verveelvoudigen van muziekwerken op de buitenlandse markt. De volgende onderdelen zijn te onderscheiden:

- a. Inkomsten uit het buitenland voor Nederlandse componisten, tekstdichters en uitgevers op basis van openbare uitvoeringsrechten. Deze gelden worden door collectieve rechtenorganisaties in het buitenland geïnd en doorgegeven aan BUMA. Zij zorgt voor de uitkering aan de rechthebbenden.
- b. Inkomsten uit het buitenland op basis van mechanische rechten voor Nederlandse componisten, tekstdichters en uitgevers. Deze gelden worden door de zusterorganisaties van Stemra geïncasseerd en aan haar doorgegeven. Stemra zorgt voor de uitkering aan de rechthebbenden.
- c. Inkomsten in verband met naburige rechten voor zover ze betrekking hebben op de openbare uitvoering van werken. Deze gelden komen toe aan personen en instanties die een erkend recht hebben op de uitvoering van een werk: uitvoerende artiesten en producenten. Deze gelden worden geïnd door zusterorganisaties van SENA. Zij zorgt voor de uitkering aan de rechthebbenden.

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

- d. De gelden die bestemd zijn voor de producenten van opnamen (muziekmaatschappijen) worden geïnd door de exploitant van de opname in het betreffende land en doorgaans direct doorgegeven aan de Nederlandse rechthebbende producent. Daar is geen collectieve organisatie bij betrokken.

Het onderdeel rechten is betrouwbaar en nauwkeurig in kaart te brengen door de medewerking met BUMA, Stemra en SENA.

Opnamen:

Door het toenemende belang van elektronische netwerken voor promotie en exploitatie van informatie (over nationale grenzen heen) wordt het steeds moeilijker om de exportwaarde van 'dragerloze opnamen' op de gewijzigde manieren vast te stellen.

Muziek wordt digitaal verkocht en gestreamd. De fysieke distributie van muziek wordt minder belangrijk. Daarmee wordt de medewerking van de 'digitale muziekindustrie' belangrijk. Downloads vallen in 2006 nog buiten het onderzoek, maar zijn sinds 2007 meegenomen omdat ze steeds meer een substantiële plaats innemen binnen de waardecreatie. Dragerloze tracks en clips vallen onder het segment *opnamen*.

Onder de noemer 'opnamen' valt dus de export van fysieke en digitale goederen die hun waarde ontleen aan de directe en indirecte associatie met Nederlandse muziek of muzikanten te weten:

- a. Geluidsdragers met Nederlandse muziek en dragerloze Nederlandse muziek die wordt geëxporteerd en waarover de rechten in Nederland zijn afgedragen bij de productie. Inkomsten uit in Nederland geperste en in het buitenland verkochte geluidsdragers met Nederlandse populaire muziek betreft cd's, vinyl, dvd's.
- b. Bladmuziek. Inkomsten uit in Nederland uitgegeven en gedrukte, en in het buitenland verkochte bladmuziek met Nederlandse populaire muziek (dit speelt een erg kleine rol).
- c. Merchandise. Inkomsten uit verkoop in het buitenland van merchandise van Nederlandse artiesten.

Verkopen (a) kunnen redelijk nauwkeurig gevolgd worden, maar nemen een steeds minder grote rol in. Voor (b) en (c) is meer medewerking vereist van het werkveld. We kunnen hier slechts van een gefundeerde schatting spreken.

Optredens:

Inkomsten op basis van gages en uitkoopsommen die Nederlandse artiesten ontvangen wanneer ze in het buitenland optredens verzorgen. Auteursrechten die hierbij in het geding zijn, worden afgedragen bij de uitvoeringsrechten (openbaarmaking). Geldstromen lopen van de buitenlandse podia en promotors via agenten, boekingskantoren en managers.

De inkomstenstroom is een gefundeerde schatting. Om de exacte inkomsten voor optredens te vragen, voelt alsof je naar iemands pincode vraagt. Door de relatie die door de jaren heen is/wordt opgebouwd met betrokkenen (management) is het mogelijk om door een geheimhoudingsverklaring toch gegevens te ontvangen en daarmee steeds nauwkeurigere informatie te verwerken. De gegevens worden dan in het totaal verwerkt en zijn niet individueel zichtbaar. Het zou ideaal zijn indien van alle optredens de inkomsten concreet bekend zouden zijn, waardoor het onderzoek een nog betere waarde krijgt.

De verdeling in het onderzoeksresultaat komt daarmee op de segmenten: Rechten, Opnamen en Optredens.

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

3.2 Exportwaarde van de Nederlandse populaire muziek

Deze paragraaf bevat de gefundeerde schatting van de exportwaarde van Nederlandse populaire muziek voor het peiljaar 2022. Het gaat om de concentratie op de waarde die in het buitenland gerealiseerd wordt met de Nederlandse muziek (in hoofdzaak Nederlands intellectueel eigendom (IE), evenals opnamen en optredens van Nederlandse artiesten).

De belangrijkste informatiebronnen die hiervoor gebruikt zijn, komen van de instanties die over deze gegevens beschikken (zie paragraaf 1.6)

De exportwaarde van de Nederlandse Populaire Muziek is in 2022 flink gestegen in vergelijking met 2021.

De totale toegevoegde waarde (Rechten, Opnamen en Optredens) die in 2022 is gerealiseerd met de export van Nederlandse populaire muziek bedraagt ruim € 171 miljoen (zie tabel 15 hieronder). 87 Procent daarvan komt voor rekening van de dancemuziek (Optredens en Opnamen). In geld is dit bijna € 109 miljoen.

Van de Nederlandse muziekexport is ruim 22 procent afkomstig uit auteursrecht en naburige rechten (ruim € 38 miljoen).

Een vergelijking met het voorgaande jaar is te vinden in tabel 15, 16, 17, 18, 19, 20

Rechten	2022	%	2021	%	2020	%
Buma	24.719.087	14.4%	17.912.809	24,19%	19.386.214	25,75%
Stemra	8.374.686	4.9%	7.163.800	9,68%	6.997.444	9,29%
Sena	4.992.771	2.9%	4.198.023	5,67%	4.785.056	6,35%
Subtotaal	38.086.544	22.2%	29.274.632	39,54%	31.168.714	41,39%
Opnamen	2022		2021		2020	
Dance labels	5.290.850	3.1%	5.790.550	7,82%	7.640.850	10,15%
Majors	695.500	0.4%	767.500	1,04%	1.096.425	1,46%
Indies	1.435.400	0.9%	1.196.550	1,62%	2.168.887	2,88%
Buit. signings	530.800	0.3%	496.000	0,67%	620.000	0,82%
Subtotaal	7.952.550	4.7%	8.250.600	11,15%	11.526.162	15,31%
Optredens	2022		2021		2020	
Dance/EDM	103.626.300	60.5%	31.886.700	43,08%	26.220.700	34,82%
Overig	21.660.300	12.6%	4.611.600	6,23%	6.385.800	8,48%
Subtotaal	125.286.600	73.1%	36.498.300	49,31%	32.606.500	43,30%
Totaal	171.325.694	100%	74.023.532	100%	75.301.376	100%
plus 231% t.o.v. 2021			min 2 % t.o.v. 2020		min 65% t.o.v. 2019	
bron: perfect & more bv			min 66 % t.o.v. 2019			

Tabel 15: Exportwaarde van de Nederlandse Populaire Muziek 2022 + vergelijking met 2021 en 2020
(bron: perfect & more bv)

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

Exportwaarde over de jaren van het onderzoek sinds 2004

Exportwaarde	
2004	31,6
2005	32,5
2006	35,9
2007	43,5
2008	50,2
2009	64,9
2010	81,44
2011	100,14
2012	130,95
2013	158,8
2014	186,6
2015	183,26
2016	196,246
2017	201,377
2018	216,543
2019	214,125
2020	75,301
2021	74,023
2022	171,325

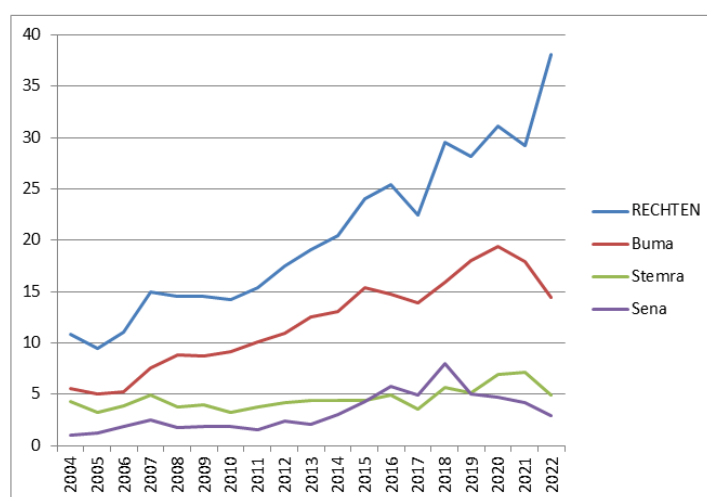

Tabel 16: Overzicht exportcijfers over de jaren vanaf de start van het onderzoek
(bron: perfect & more bv)

Exportwaarde over de jaren van onderzoek per segment aangegeven in tabel 17, 18, 19, 20

RECHTEN

jaar	RECHTEN	Buma	Stemra	Sena
2004	10,9	5,6	4,3	1
2005	9,5	5	3,3	1,2
2006	11,1	5,3	3,9	1,9
2007	15	7,6	4,9	2,5
2008	14,5	8,9	3,8	1,8
2009	14,6	8,7	4	1,9
2010	14,26	9,12	3,29	1,85
2011	15,42	10,1	3,73	1,59
2012	17,47	10,92	4,19	2,36
2013	19,04	12,55	4,41	2,08
2014	20,49	13,06	4,41	3,02
2015	24,05	15,35	4,42	4,28
2016	25,46	14,78	4,93	5,75
2017	22,498	13,93	3,62	4,95
2018	29,515	15,89	5,63	7,99
2019	28,21	17,99	5,18	5,04
2020	31,168	19,38	6,99	4,78
2021	29,274	17,91	7,16	4,19
2022	38,086	14,4	4,9	2,9

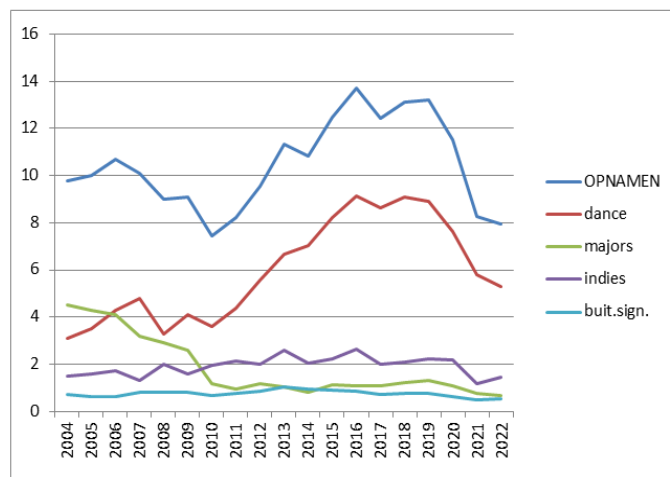
Tabel 17: Rechten
(bron: perfect & more bv)

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

Exportwaarde over de jaren van onderzoek per segment
aangegeven in tabel 17, 18, 19, 20

OPNAMEN

jaar	OPNAMEN	dance	majors	indies	buit.sign.
2004	9,8	3,1	4,5	1,5	0,7
2005	10	3,5	4,3	1,6	0,6
2006	10,7	4,3	4,1	1,7	0,6
2007	10,1	4,8	3,2	1,3	0,8
2008	9	3,3	2,9	2	0,8
2009	9,1	4,1	2,6	1,6	0,8
2010	7,45	3,61	1,19	1,96	0,69
2011	8,24	4,39	0,95	2,15	0,75
2012	9,55	5,56	1,15	1,99	0,85
2013	11,34	6,67	1,04	2,61	1,02
2014	10,83	7,02	0,81	2,04	0,96
2015	12,46	8,22	1,12	2,21	0,91
2016	13,73	9,15	1,08	2,65	0,85
2017	12,43	8,65	1,06	2,01	0,71
2018	13,14	9,08	1,22	2,09	0,75
2019	13,22	8,9	1,33	2,22	0,775
2020	11,52	7,64	1,09	2,16	0,62
2021	8,25	5,79	0,76	1,19	0,49
2022	7,95	5,29	0,69	1,43	0,53

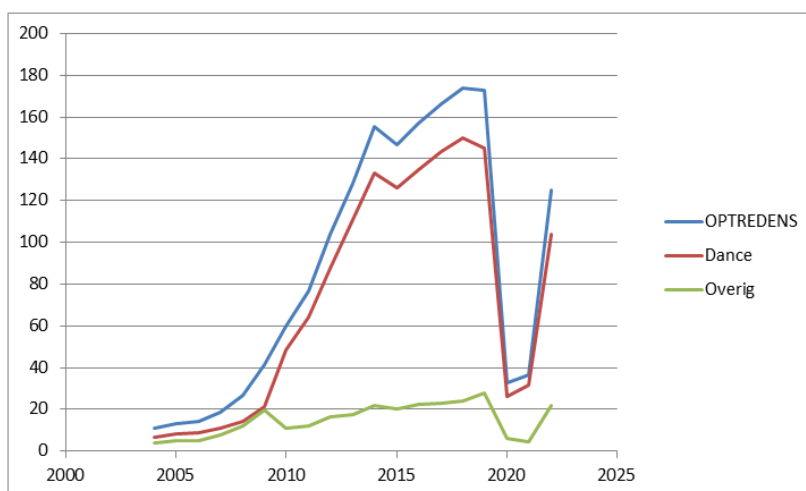

Tabel 18: Opmaken
(bron: perfect & more bv)

Exportwaarde over de jaren van onderzoek per segment
aangegeven in tabel 17, 18, 19, 20

OPTREDENS

jaar	OPTREDENS	Dance	Overig
2004	10,9	6,9	4
2005	13	8,2	4,8
2006	14,1	8,9	5,2
2007	18,4	10,8	7,6
2008	26,8	14,5	12,3
2009	41,2	21,4	19,8
2010	59,73	48,54	11,19
2011	76,48	64,13	12,35
2012	103,84	87,56	16,28
2013	128,42	110,79	17,63
2014	155,28	133,33	21,95
2015	146,75	126,36	20,39
2016	157,05	134,69	22,36
2017	166,44	143,7	22,74
2018	173,892	149,91	23,98
2019	172,688	145,03	27,66
2020	32,606	26,22	6,38
2021	36,49	31,88	4,61
2022	125,28	103,62	21,66

Tabel 19: Optredens

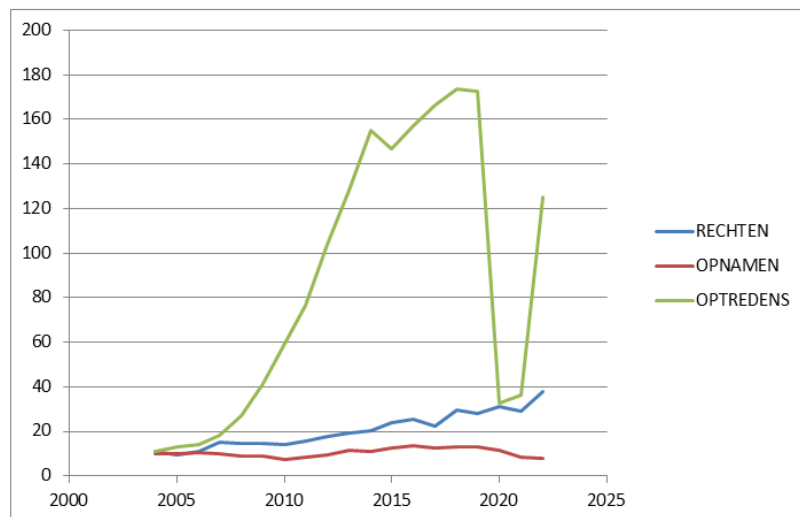
Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

(bron: perfect & more bv)

Exportwaarde over de jaren van onderzoek per segment
aangegeven in tabel 17, 18, 19, 20

RECHTEN, OPNAMEN, OPTREDENS

jaar	RECHTEN	OPNAMEN	OPTREDENS
2004	10,9	9,8	10,9
2005	9,5	10	13
2006	11,1	10,7	14,1
2007	15	10,1	18,4
2008	14,5	9	26,8
2009	14,6	9,1	41,2
2010	14,26	7,45	59,73
2011	15,42	8,24	76,48
2012	17,47	9,55	103,84
2013	19,04	11,34	128,42
2014	20,49	10,83	155,28
2015	24,05	12,46	146,75
2016	25,46	13,73	157,05
2017	22,49	12,43	166,44
2018	29,51	13,14	173,89
2019	28,21	13,23	172,69
2020	31,16	11,52	32,606
2021	29,27	8,25	36,49
2022	38,08	7,95	125,28

Tabel 20: De drie segmenten van waardecreatie
(bron: perfect & more bv)

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

3.3 Nawoord

Het op jaarlijkse basis onderzoeken van de resultaten van de Exportwaarde van de Nederlandse Populaire Muziek maakt duidelijk dat de investeringen die worden gepleegd door de vele betrokkenen (zoals de overheid, bedrijven als Buma Cultuur, de Nederlandse muziekindustrie, artiesten, management, componisten/tekstschrijvers, producers, boekingskantoren, techniek) voordeel oplevert.

Het resultaat van 2022 toont een situatie aan dat er weer een flinke groei is van maar liefst 231%, na de corona pandemie. In 2021 was er nog een daling te zien van 2% in vergelijking met 2020.

Het bouwen aan merk en identiteit is enorm belangrijk voor een artiest. Het is te hopen dat na de enorme terugval van met name de optredens in 2020 en 2021 de schade zich hersteld voor de Nederlandse artiest en het Nederlands copyright. De flinke groei van optredens in 2022 is een mooi signaal, maar nog zeker geen volledig herstel.

Voor wat betreft de aanpak en stimulering voor de pop (rock) muziek buiten de eigen grenzen, is het een kwestie van het maken en hebben van een goed plan van aanpak en onderzoek naar het onderscheidend vermogen. Zonder plan geen kans. En met het plan daarna voor de daadwerkelijke uitvoering er van zorgdragen.

Kijkend naar de toekomst en de mogelijkheden is het maken van plannen en het bouwen aan het 'merk' van de artiest van groot belang voor een succesvollere buitenlandexploitatie, maar leg de lat niet te hoog en hou het realistisch qua succes. Een verbreding van de aanpak is nu nog belangrijker. Een succesvolle buitenlandexploitatie kan bijdragen aan een economisch meer gezonde muziekbranche en voor een bloeiende muziekcultuur. Hier gaat een vaak flinke investering in tijd, geld, creativiteit en geduld aan vooraf.

Door de pandemie is gebleken dat online, binnen het digitale domein, een belangrijk en onmisbaar element is geworden in het promotie- en verdienmodel als ondersteuning en het bouwen aan het merk. Optredens zijn belangrijker dan albums en singles uitbrengen, maar releases horen er wel bij, vaak als puur promotiemiddel. Streaming platforms spelen daarbij een belangrijke rol. Bij deze platforms is de kwaliteit en stabiliteit een factor van groot belang.

Als side-note blijven we opmerken dat een snelle carrière ook nadelen kan opleveren. (Mentale) Gezondheid, conditie en ontwikkeling van talent moet voldoende aandacht krijgen, goed en betrouwbaar management is zeer belangrijk, evenals de sociale begeleiding en daarmee het werken aan een meer duurzame carrière ('haastige spoed is zelden goed' en slechts van korte duur). De droom van een succesvolle carrière als jonge DJ is prachtig, maar er zijn veel voorbeelden hoe die carrière kapot gaat door alsmaar door te gaan en je conditie, gezondheid niet serieus te nemen. Begeleiders dienen de jonge artiest hier opmerkzaam op te maken, als onderdeel van een succesvolle carrière.

Voor de pop-rockmuziek is een gerichtere aanpak en focus voor een bepaalde regio belangrijk om te bouwen aan populariteit, dat laat ons onderzoek steeds weer zien. Met een concurrentie analyse, een goed plan van aanpak, een goed voorbereide sociale media promotie om nog directer de fans te bereiken en om daarmee een basis te leggen voor succes en/of om te analyseren waar verbeteringen nodig zijn. Het gebruik van de eigen social media data is een goede bron voor beslissingen en om te weten waar de fans zitten. Net als bij de dancemarkt moet ook bij de popmarkt de (mentale) gezondheid, conditie en ontwikkeling van talent voldoende aandacht krijgen.

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

Met het betreden van de buitenlandse markt met optredens (cultureel kapitaal) wordt niet alleen het economisch kapitaal verhoogd, maar tevens het sociale kapitaal (relaties, netwerken, status, levensstijl) en de mentale gesteldheid van de artiest.

nb.: note van de onderzoeker:

De cultuursector heeft het zwaar gehad en vangt veel klappen op. Door de pandemie is veel kennis en man/vrouwkracht verloren gegaan en is men werk elders gaan zoeken. Het zal een enorme inzet vragen om kennis en 'kracht' terug te vinden. De ondersteuning vanuit diverse cultuurinstellingen met een goed plan van aanpak voor de korte en lange termijn is van groot belang. Er is vele jaren geïnvesteerd in kennis en kunde om talenten een kans te geven, zowel aan de voorkant (artiest) als de achterkant. Talenten in de vorm van management, boekingen, techniek, mobiliteit, productie, evenementen, beveiliging etc. hebben deels hun grenzen verlegd. Het zal jaren kosten om ook met de inzet van de overheid extra te investeren en op termijn weer een gezondere, betere (buitenland) exploitatie te verwezenlijken. Binnen de dance zal dat eenvoudiger zijn, dan in de pop-rock sector, hier is veel meer investering in man/vrouwkracht, materiaal, product én tijd noodzakelijk, mede door de hogere kostenfactor.

Uit een recent onderzoek blijkt dat binnen de Nederlandse evenementenbranche het grootste probleem van personeelstekort lijkt opgelost. Grootste probleem blijkt techniek te zijn. (bron: ANP)

Popcoalitie

In 2016 constateerde de Popcoalitie in een plan: *'De overheid moet meer geld uittrekken om artiesten te ondersteunen die in het buitenland willen spelen'*.

'Soms gaat het letterlijk om een bedrag van 800 euro of een band wel of niet besluit om in een busje een tour te doen', lichtte toenmalig voorzitter Wilbert Mutsaers het plan van de Popcoalitie toe.

<https://www.youtube.com/watch?v=9eqBxs-NtLk>

De Popcoalitie is een samenwerkingsverband van een groot aantal organisaties uit de Nederlandse popsector en voert het gesprek met de overheid en de wetenschap om te komen tot gerichte investeringen.

Fonds Podiumkunsten

Het Fonds Podiumkunsten heeft aanbod- en afnamesubsidies. Daarnaast zijn er subsidies op het gebied van internationalisering en de meerjarige subsidies.

Fonds Podiumkunsten verleent aan Nederlandse artiesten subsidies voor optredens, studie in het buitenland.

Meer informatie over de subsidiewijzer: <https://fondspodiumkunsten.nl/nl/subsidies/>

Fonds Podiumkunsten is het cultuurfonds voor muziek, theater, muziektheater, dans en festivals in Nederland. Het Fonds geeft namens de Rijksoverheid ondersteuning aan alle vormen van professionele podiumkunst en heeft een grote verantwoordelijkheid in het stimuleren van dynamiek en vernieuwing binnen de podiumkunsten. En houdt men zich bezig met de internationale promotie van de Nederlandse podiumkunsten

Dutch Music Export

Dutch Music Export is een initiatief van Fonds Podiumkunsten, Buma Cultuur en de Stichting Popcoalitie en heeft tot doel het aantoonbaar en meetbaar structureel versterken van de internationale positie van de Nederlandse popmuziek binnen de wereldwijde muzieksector.

Meer informatie: <https://www.dutchmusicexport.nl/wat-doet-dme>

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

LITERATUUR en andere bronnen

- Bergen, Mark van (2018), *Dutch Dance 1988 – 2018*. Mary Go Wild
- Boel, J. & Steenkiste, M. van, (2007), *De terugkeer van de Vikingen: hoe Denemarken zijn popmuziek aan de wereld verkocht*. Belgisch artikel over Music Export Denmark (MXD) <http://www.goddeau.com/content/view/4137>.
- Bourdieu, P., (1993) *The field of cultural production*, Columbia University Press, Cambridge, Polity press.
- Buma Cultuur jaarverslag (2021), 2022 nog niet beschikbaar
- BUMA/Stemra jaarverslag (2021), 2022 nog niet beschikbaar
- djmag.com/top100djs/ (2022).
- Elberse, Anita (2013) *Blockbusters*. Uitgever Henry Holt & co.
- Gradvall, Jan & Akinmade Åkerström, Lola (2017). Swedish pop exports – Sweden – one of the leading pop-music nations today. Swedish Institute
- Hoekman, G.J., (2010) *Over de grens, het internationale succes van Nederlandse popmuziek*, uitgeverij Thomas Rap.
- Kroeske, S., (2022) *Exportwaarde van Nederlandse Populaire Muziek 2021* (in opdracht van Buma Cultuur). Hilversum: Perfect & More bv.
- Nevels, Godfried, (2017) *Dutch in the USA, Nederlandse muzikanten in Amerika*. Uitgeverij Aspect
- Nvpi.nl.
- Pels, D., (1992) *Pierre Bourdieu, Opstellen over smaak, habitus en het veldbegrip*, (Essays on taste, habitus and the field concept), 2^e druk, Amsterdam, Van Gennep.
- Rutten, Paul & Hoogendoorn, Joost (2006). *Exportwaarde van Nederlandse Populaire Muziek 2004* (in opdracht van Buma Cultuur). Delft: TNO Informatie- en Communicatietechnologie.
- SENA jaarverslag (2021). 2022 nog niet beschikbaar
- Spotify
- Voskuil, Peter.(2017) *Dutch Mountains*. Uitgeverij Jea
- Wikström, Patrik. (2013) *The Music Industry*. www.politybooks.com
- Workman, Daniel. (2019) Top Sheet Music Exporting countries. <http://www.worldstopexports.com/top-sheet-music-exporting-countries/>
<https://www.facebook.com/dutch.impact/>
- Sociale media en websites van Nederlandse artiesten en platforms.
www.bandsintown.com
- www.beatport.com
- www.billboard.biz
- <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/>
- <https://discord.com/>
- www.dutchmusicexport.com/
- www.facebook.com
- <https://fondspodiumkunsten.nl/nl/subsidies/>
- www.forbes.com
- gigs.gigatools.com
- www.instagram.com
- <https://www.kunsten92.nl/>
- www.landafkorting.nl
- www.partyflock.nl
- <https://www.popcoalitie.nl/>
- www.residentadvisor.com
- www.twitter.com
- www.wikipedia.com

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

BIJLAGEN

Bijlage 1: Within Temptation w/Evanescence tour 2022 + Special Guest Iron Maiden North America

The poster features a yellow background with a torn paper effect on the left and right sides. At the top left are the logos for Evanescence (a stylized 'e') and Within Temptation (a stylized 'W'). To the right of these logos is the text: **EVANESCENCE WITHIN TEMPTATION WORLDS COLLIDE TOUR 2022**. Below this is a list of dates and venues. At the bottom, the logos for Evanescence and Within Temptation are displayed again.

EVANESCENCE WITHIN TEMPTATION WORLDS COLLIDE TOUR 2022

09/11 OLYMPIAHALLE, **MUNICH (DE)**
10/11 MEDIOLANUM FORUM, **MILAN (IT)**
12/11 HALLENSTADION, **ZURICH (CH)**
14/11 THE O2, **LONDON (UK)**
15/11 UTILITA ARENA, **BIRMINGHAM (UK)**
17/11 OVO HYDRO, **GLASGOW (UK)**
19/11 FIRST DIRECT ARENA, **LEEDS (UK)**
21/11 PALAIS 12, **BRUSSELS (BE)**
22/11 PALAIS 12, **BRUSSELS (BE)**

VERIDIA SUPPORT BY VERIDIA

23/11 FESTHALLE, **FRANKFURT (DE)**
25/11 MITSUBISHI ELECTRIC HALLE, **DÜSSELDORF (DE)**
27/11 ACCORHOTELS ARENA, **PARIS (FR)**
29/11 ZIGGO DOME, **AMSTERDAM (NL)**
30/11 ZIGGO DOME, **AMSTERDAM (NL)**
01/12 ROCKHAL, **ESCH-SUR-ALZETTE (LU)**
03/12 QUARTERBACK IMMOBILIEN ARENA, **LEIPZIG, (DE)**
05/12 ARENA GLIWICE, **GLIWICE (PL)**
07/12 BARCLAYCARD ARENA, **HAMBURG (DE)**
08/12 VELODROM, **BERLIN (DE)**

SMASH INTO PIECES

EVANESCENCE WITHIN TEMPTATION

The image shows two women performing on stage. One woman is wearing a white hooded garment and holding a microphone. The other woman is wearing a black dress and holding a white baton. The background is red and yellow with a torn paper effect. The logos for Evanescence and Within Temptation are visible in the top right and bottom left corners. The text 'NEW DATES' is visible in the top left corner.

EVANESCENCE WITHIN TEMPTATION WORLDS COLLIDE TOUR 2022

EVANESCENCE WITHIN TEMPTATION

NEW DATES

© within temptation

The poster features the band's name 'IRON MAIDEN' in a large, stylized, red-outlined font at the top. Below it is a central illustration of the two main characters, Eddie the Head and the Armored Man, standing on a rocky, volcanic landscape. Eddie is on the left, wearing a red jacket and blue pants, holding a sword. The Armored Man is on the right, wearing full plate armor and a horned helmet, holding a sword and a shield. The background is a fiery, orange and red circular glow with a sun-like center. Below the illustration, the text 'LEGACY OF THE BEAST WORLD TOUR '22' is written in a gold, serif font. Underneath that, it says 'VERY SPECIAL GUESTS' in a smaller font, followed by 'TRIVIUM AND WITHIN TEMPTATION' in a larger, gold, serif font. At the bottom, there is a list of tour dates and locations in three columns.

IRON MAIDEN

LEGACY OF THE BEAST WORLD TOUR '22

VERY SPECIAL GUESTS
TRIVIUM AND **WITHIN TEMPTATION**

SEP 11	EL PASO, TX *	SEP 27	CONCORD, CA *	OCT 12	HAMILTON, ON *
SEP 13	AUSTIN, TX *	SEP 29	SEATTLE, WA *	OCT 15	OTTAWA, ON *
SEP 15	TULSA, OK *	SEP 30	SPOKANE, WA *	OCT 17	WORCESTER, MA *
SEP 17	DENVER, CO *	OCT 3	SIOUX FALLS, SD *	OCT 19	BELMONT PARK, NY *
SEP 19	SALT LAKE CITY, UT *	OCT 5	CHICAGO, IL *	OCT 21	NEWARK, NJ *
SEP 21	ANAHEIM, CA *	OCT 7	COLUMBUS, OH *	OCT 23	WASHINGTON, DC *
SEP 25	CHULA VISTA, CA *	OCT 9	DETROIT, MI *	OCT 25	GREENSBORO, NC *
		OCT 11	TORONTO, ON *	OCT 27	TAMPA, FL *

© Iron Maiden

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

Bijlage 2: De Staat najaarstour Europa 2022 + special guest Biffy Clyro

WHO'S AFRAID OF DE STAAT?

SUPPORT BY
CLTDRP
BANJi

14/10 MANCHESTER, UK // ACADEMY 3 ▲	01/11 PRAGUE, CZ // FUTURUM ■
15/10 DUBLIN, IE // GRAND SOCIAL ▲	02/11 SALZBURG, AT // ROCKHAUS ■
16/10 GLASGOW, UK // KING TUTS ▲	04/11 CLUJI, RO // FORM SPACE ▲
18/10 BIRMINGHAM, UK // MAMA ROUX ▲	05/11 BUCHAREST, RO // CLUB CONTROL ▲
19/10 LEEDS, UK // BRUDENELL ▲	06/11 SOFIA, BG // TERMINAL 1 ▲
20/10 BRISTOL, UK // THEKLA ▲	08/11 BUDAPEST, HU // TURBUINA ▲
25/10 HAMBURG, DE // KENT CLUB ■	09/11 VIENNA, AT // ARENA ▲
26/10 COLOGNE, DE // GEBÄUDE 9 ■	10/11 MÜNCHEN, DE // STROM ▲
27/10 KARLSRUHE, DE // SUBSTAGE ■	11/11 OBERHAUSEN, DE // RESONANZWERK ▲
28/10 NÜRNBERG, DE // DER CULT ■	13/11 ZÜRICH, CH // PLAZA ▲
30/10 BERLIN, DE // HOLE44 ■	
31/10 WARSAW, PL // HYBRYDY ■	

BIFFYCLYRO.COM

BIFFY CLYRO
WITH SPECIAL GUESTS
DE STAAT

EUROPEAN TOUR AUTUMN 2022

16.08 HAMBURG, DE STADTPARK	14.09 MILAN, IT CARROPONTE	23.09 HANNOVER, DE SWISS LIFE HALL
03.09 PARIS, FR OLYMPIA	15.09 MUNICH, DE ZENITH	25.09 LUXEMBOURG, LU ROCKHAL
04.09 LYON, FR TRANSBORDEUR	16.09 VIENNA, AT GASOMETER	26.09 DUSSELDORF, DE MITSUBISHI ELECTRIC HALLE
05.09 NIMES, FR PALOMA	18.09 FRANKFURT, DE FESTHALLE	28.09 AMSTERDAM, NL AFAS LIVE
SOLD OUT MADRID, ES LA RIVIERA	19.09 STUTTGART, DE PORSCHE ARENA	29.09 COPENHAGEN, DK THE GREY HALL
SOLD OUT BARCELONA, ES RAZZMATAZZ	21.09 BERLIN, DE VELODROM	30.09 STOCKHOLM, SE FALLAN
12.09 ZÜRICH, CH THE HALL	22.09 WARSAW, PL STODOLA	SOLD OUT OSLO, NO SENTRUM SCENE

© De Staat

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

Bijlage 3: Epica special guest Sabaton North America tour 2022

THE TOUR TO END ALL TOURS

Sabaton

FEATURING SPECIAL GUEST
EPICA

NORTH AMERICA TOUR 2022

SEPT 15 - SEATTLE, WA	SEPT 28 - DENVER, CO	OCT 13 - MINNEAPOLIS, MN
SEPT 16 - PORTLAND, OR	SEPT 30 - DALLAS, TX	OCT 15 - CHICAGO, IL
SEPT 17 - PORTLAND, OR	OCT 1 - HOUSTON, TX	OCT 17 - PITTSBURGH, PA
SEPT 19 - BOISE, ID	OCT 3 - NASHVILLE, TN	OCT 18 - PHILADELPHIA, PA
SEPT 21 - OAKLAND, CA	OCT 4 - ATLANTA, GA	OCT 21 - BOSTON, MA
SEPT 23 - LOS ANGELES, CA	OCT 6 - SILVER SPRING, MD	OCT 22 - MONTREAL, QC
SEPT 24 - PHOENIX, AZ	OCT 8 - CINCINNATI, OH	OCT 23 - NEW YORK, NY
SEPT 25 - LAS VEGAS, NV	OCT 10 - DETROIT, MI	
SEPT 27 - SALT LAKE CITY, UT	OCT 11 - GRAND RAPIDS, MI	

TICKETS WWW.SABATON.NET

© Epica - Sabaton

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

Bijlage 4; DeWolff

		DEWOLFF		
		2022 - 2023		
AUG 20	NL	Dedemsvaart, Strawberry Fields	Zaragoza, Rock & Blues Café	ES FEB 24
AUG 20	NL	Deest, Zeeltjrock	Barcelona, Upload	ES FEB 25
AUG 25	NL	Venlo, Zomerparkfeest	Bilbao, Kafe Antzokia	ES FEB 26
AUG 26	NL	Lierop, Nirwana Tuinfeest	with THE BLACK CROWES	
AUG 27	DE	Obrigheim, Rock Im Hinterland	Antwerp, Lotto Arena	BE SEP 30
AUG 28	NL	Bergeijk, Ploegfestival	Tilburg, 013	NL OCT 01
SEP 09	NL	Valkenburg, OLT	Amsterdam, AFAS	NL OCT 03
SEP 10	NL	Enschede, Tuckerville	Paris, Olympia	FR OCT 05
NOV 11	SE	Malmö, Pian B	Frankfurt, Jahrhunderthalle	DE OCT 07
NOV 12	SE	Falkenberg, Tryckhallen	Bochum, Ruhr Congress	DE OCT 08
NOV 13	SE	Goteborg, Valand	Berlin, Tempodrom	DE OCT 10
NOV 14	SE	Stockholm, Hus 7	Hamburg, Barclays Arena	DE OCT 11
NOV 15	SE	Uppsala, Katalin	Milan, Mediolanum Forum	IT OCT 13
NOV 17	DK	Fredericia, Tøjhuset	Zurich, Samsung Hall	CH OCT 14
NOV 18	DK	Eshbjerg, Tobakken	Barcelona, St Jordi Club	ES OCT 16
NOV 19	DK	Greve, Portalen	Madrid, WiZink Center	ES OCT 18
FEB 22	ES	Avilés, Factoria Cultural	Lisbon, Campo Pequeno	PT OCT 19
FEB 23	ES	Madrid, Sala Mon		

The Black Crowes

Played in **ITS ENTIRETY**
Plus **ALL THE HITS**

Present:

\$hake Your Money Maker

UK + EUROPE 2022

09.21 DUBLIN, IRELAND*	10.08 BOCHUM, GERMANY
09.24 MANCHESTER, UK*	10.10 BERLIN, GERMANY
09.26 LONDON, UK*	10.11 HAMBURG, GERMANY
09.27 LONDON, UK*	10.13 MILAN, ITALY <small>NEW VENUE</small>
09.30 ANTWERP, BELGIUM	10.14 ZURICH, SWITZERLAND
10.01 TILBERG, NL	10.16 BARCELONA, SPAIN
10.03 AMSTERDAM, NL	10.18 MADRID, SPAIN
10.05 PARIS, FRANCE	10.19 LISBON PORTUGAL
10.07 FRANKFURT, GERMANY	<small>*WITH REEF WITH DEWOLFF</small>

BLACKCROWES.COM

© DeWolff – Black Crowes

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

Bijlage 5: Pip Blom US Dates maart 2022

US DATES

NEW YORK 21/03 THE MERCURY LOUNGE
NEW YORK 22/03 TV EYE
PHILADELPHIA 23/03 KUNG FU NECKTIE
CLEVELAND 25/03 GROG SHOP
CHICAGO 26/03 BEAT KITCHEN
FERNDALE 27/03 MAGIC BAG
PITTSBURGH 30/03 HARD ROCK
COLOMBUS 31/03 A&R BAR
WASHINGTON 01/04 PIE SHOP

PIP BLOM

© Pip Blom

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

Bijlage 6: Jungle by Night Summer tour Europe + Spring tour Germany

JUNGLE BY NIGHT
ALGORHYTHM-TOUR • SUMMER 2022

3-Jun	Jazz-Rally	Düsseldorf	DE
4-Jun	Jazz in The City Summer Festival	Erfurt	DE
5-Jun	Modular Festival	Augsburg	DE
11-Jun	Festival Classique with Matangi Quartet	Den Haag	NL
17-Jun	Zeeland Jazz Festival	Middelburg	NL
18-Jun	Festival Les Escapades	Château-Arnoux-Saint-Auban	FR
24-Jun	Couleur Café Festival	Brussels	BE
1-Jul	Down the Rabbit Hole	Ewijk	NL
8-Jul	Festival Torre du Son	Tours	FR
23-Jul	Campus Festival	Debrecen	HU
29-Jul	Waldstock Festival	Zug	CH
30-Jul	Kulturufér	Friedrichshafen	DE
31-Jul	Campo Solar Festival	Darmine	BE
27-Aug	Contrair: Open Air	Antwerp	BE
2-Sep	ITGWO	Vieland	NL
10-Sep	Better get hit festival	Tilburg	NL
10-Sep	Appelpep	Tiel	NL
18-Sep	Eilan Festival	Terschelling	NL

-MORE TBA-

JUNGLE BY NIGHT
ALGORHYTHM²⁰²²
- ANALOG DANCE MUSIC -

22.03	COLOGNE	STADTGARTEN	DE
23.03	HAMBURG	MOJO	DE
25.03	BURGHAUSEN	JAZZWOCH	DE
28.03	FRANKFURT	BROTFABRIEK	DE
29.03	KOBLENZ/CAFE	HAHN	DE
05.04	BERLIN	GRETCHEN	DE
06.04	DRESDEN	TONNE	DE
07.04	DORTMUND	DOMICIL	DE

BACANA WWW.JUNGLEBYNIGHT.COM COSMO

© Jungle By Night

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

Bijlage 7: My Baby UK Autumn tour 2022 + Summer tour 2022

LONDON	OCT 25	GARAGE
BIRMINGHAM	OCT 25	CASTLE & FALKON
LEEDS	OCT 27	BRUDENELL SC
NEWCASTLE	OCT 28	COBALT STUDIOS
EDINBURGH	OCT 29	THE MASH HOUSE
MANCHESTER	OCT 31	YES
HITCHIN	NOV 1	CLUB 85
BRIGHTON	NOV 2	CONCORDE
SOUTHAMPTON	NOV 4	THE 1865
EXETER	NOV 5	PHOENIX
BRISTOL	NOV 6	THE FLEECE

**MY BABY
SUMMER '22**

- 4/6 Open Air Am Berg (DE)
- 5/6 Roll an Aktoun (LXB)
- 11/6 Ziegelei Open Air (DE)
- 17/6 Pinkpop (NL)
- 18/6 Wuzdog Open Air (DE)
- 2/7 Down the Rabbit Hole (NL)
- 3/7 Muze Wisse (NL)
- 8/7 Wildeburg Festival (NL)
- 12/7 Welcome To The Village (NL)
- 22/7 Diversiti Valencia (ES)
- 23/7 KulturSommer (DE)
- 30/7 Sramfest (CZ)
- 5/8 Valley Fest (UK)
- 6/8 The Pigs Nose Inn (UK)
- 7/8 Wilderness Festival (UK)
- 12/8 Farmer Phila (UK)
- 18/8 Woodstock Forever (DE)
- 26/8 Parkbeben Festival (DE)
- 26/8 Solifest (UK)
- 27/8 Into The Wild (UK)
- 28/8 Mau Mau! (UK)
- more TBA

© My Baby

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

Bijlage 8: Son Mieux European tour 2022

2 0 2 2 E U R O P E A N T O U R

SON MIEUX

2 0 2 2 E U R O P E A N T O U R

02-09-22	<i>The Grace</i>	London	GB	17-10-22	<i>Cafe V Lese</i>	Prague	CZ
13-10-22	<i>Club Cann</i>	Stuttgart	DE	19-10-22	<i>Jaki</i>	Cologne	DE
14-10-22	<i>Papiersaal</i>	Zürich	CH	20-10-22	<i>Häkken</i>	Hamburg	DE
15-10-22	<i>Lost Weekend</i>	Munich	DE	21-10-22	<i>Prachtwerk</i>	Berlin	DE
16-10-22	<i>B72</i>	Vienna	AT	Tickets and info: WWW.SONMIEUX.COM			

© Son Mieux

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

Bijlage 9: Reeperbahn 2022 Dutch acts

Dutch Acts at Reeperbahn 2022

Featuring: Roofman, Thomas Azier, Son Mieux, Joshua J, Banji, Ferdous, Pitou, Karel, Donna Blue and Blanks.

Dutch Music Export returns to Reeperbahn festival with another spectacular showcase party, boasting a diverse lineup with some of the best pop, rock, r&b and neo-folk acts The Netherlands has to offer right now.

Thursday, September 22nd, 13:30 - 18:00 in **Molotow**.

Backyard

14:00 - 14:30 Blanks

15:00 - 15:30 Pitou

16:00 - 16:30 Banji

17:00 - 17:30 Son Mieux

Club

14:30 - 15:00 Ferdous

15:30 - 16:00 Karel

16:30 - 17:00 Joshua J

All Dutch Acts performing at Reeperbahn 2022

THOMAS AZIER

Incorporating influences from synthpop to jazz to classic to rock. Today, he's known all across Europe while his works are regarded as immaculately arranged hidden gems.

THU 22:00 **Drafthouse**

[More info](#)

ROOFMAN

Reminiscing about nature, nurture, love, as well as simple daily thoughts and observations, Roofman's indie music paints familiar pictures.

FRI 11:00 **Thier (Clouds Hill Showcase)**

[More info](#)

DONNA BLUE

Like an obscure gem from the back shelves of your favourite record store, Donna Blue sounds simultaneously nostalgic, idiosyncratic and wonderfully asynchronous.

SAT 00:30 **UWE**

KAREL

Unique John Maus-like sound, moulding 80s synth-pop and wave into one delicious delivery. Expect him to jump and swing from any surrounding furniture.

THU 15:30 **Molotow (DME Showcase)**

Exportwaarde Nederlandse Populaire Muziek

Bijlage 9 vervolg Reeperbahn 2022 Dutch acts

FERDOUS

First finding success in pop duo Klyne, Ferdous' musical journey continues with crafting a soundscape built upon woozy mellow and uplifting R&B sonics

THU 14:30 [Molotow \(DME Showcase\)](#)
THU 20:50 [Drafthouse](#)

[More info](#)

PITOU

With an extraordinary voice and exceptional song craft, Pitou creates intelligent folk-pop that balances the darkness and light of human emotion.

THU 15:00 [Molotow \(DME Showcase\)](#)
FRI 21:10 [Imperial Theatre](#)

[More info](#)

BLANKS

Millions of fans watch his videos, while one single after another goes straight to the top. Seemingly effortlessly, the young multi-talent writes one feel-good hit after another.

THU 14:00 [Molotow \(DME Showcase\)](#)
THU 19:30 [Headcrash](#)

BANJI

Netherlands 4-piece Banji channels the chameleonic indie stylings of Beck, The Dandy Warhols or Darwin Deez in matching spiky guitars with 8-bit bleeps and sardonic lyrics.

THU 16:00 [Molotow \(DME Showcase\)](#)
FRI 20:00 [Molotow](#)

JOSHUA J

Multi-instrumentalist, rapper and singer-songwriter Joshua J is known for his versatile approach to r&b, hiphop and neo-soul. The passion and dedication he puts into his craft shines through everything he does.

THU 16:30 [Molotow \(DME Showcase\)](#)

SON MIEUX

The seven-piece band *Son Mieux* from The Netherlands makes the music we need in these times: danceable pop with disco influences and grand gestures.

THU 17:00 [Molotow \(DME Showcase\)](#)

© Reeperbahn

Bijlage 10: Anne van Giersbergen European tour sept- nov 2022

CONTRA™ PROUDLY PRESENTS

ANNEKE VAN GIERSBERGEN

DARKEST SKIES ACOUSTIC TOUR 2022

30.09.22 GR-XANTHI, NOSTOS LIVE
01.10.22 GR-KASTORIA, OLYMPION HOUSE
02.10.22 GR-LARISSA, TO BARAKI TOU MYLOU
03.10.22 GR-THESSALONIKI, THEATRO KIPOU
04.10.22 GR-PATRA, FRIDA
05.10.22 GR-ATHENS, GAZARTE
07.10.22 GR-CHANIA, BRAS DE FRERES
08.10.22 GR-RETHYMNO, MYTHODIA
09.10.22 GR-HERAKLIO, BOFOR
11.10.22 CY-NICOSIA, DOWNTOWN LIVE
15.10.22 SE-STOCKHOLM, SÖDRA TEATERN
17.10.22 FI-HELSINKI, SAVOY THEATER
18.10.22 FI-TAMPERE, TALO
19.10.22 FI-SEINÄJOKI, RYTMIKORJAANO
31.10.22 PL-POZNAN, BLUE NOTE
02.11.22 PL-WROCLAW, STARY KLASZTOR
03.11.22 PL-KRAKOW, MANGGHA
04.11.22 CZ-ZLIN, MASTERS OF ROCK CAFÉ
05.11.22 SK-BRATISLAVA, RANDAL CLUB
06.11.22 HU-BUDAPEST, DÜRER KERT
07.11.22 RO-CLUJ-NAPOCA, FORM SPACE
08.11.22 RO-BUCAREST, QUANTIC CLUB
09.11.22 SR-BELGRADE, DOM OMLADINE

TICKETS: CONTRAPROMOTION.COM

© Anneke van Giersbergen